

**YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARARIN
UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ**
(Tebliğ No:2006/3)

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarih ve Numarası: 08.12.2006/26370

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Tebliğ'in amacı, 28/08/2006 tarihli ve 2006/10921 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Tebliğ'de geçen;

- a) Müsteşarlık : Hazine Müsteşarlığını,
b) Teşvik belgesi : Yatırım teşvik belgesi ve KOBİ teşvik belgesini,
c) Yatırım malı : Bina ve arsa hariç, teşvik belgesi kapsamı mal ve hizmet üretimi için kullanılan ana ve yardımcı makine teçhizat (yazılım dahil), tesisat ve mefruşat gibi sabit harcamaları,
ç) Sabit Yatırım Tutarı: Kapsamı Ek-1'de yer alan Yatırım Bilgi Formu ile belirlenen yatırım kalemlerinin toplamını,
d) Oda : Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine (TOBB) bağlı ticaret odalarını, ticaret ve sanayi odalarını, sanayi odalarını ve deniz ticaret odalarını,
e) Saymanlık : Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Müsteşarlık merkez ödemelerini yapan Merkez Saymanlığını,
f) Banka : Türkiye'de yerleşik şubesi bulunan yerli ve yabancı bankalar ile katılım bankalarını,
g) Yönetmelik : 19/10/2005 tarih ve 2005/9617 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmeliği",
ğ) KOBİ : Yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde 250 kişiden az yıllık çalışan istihdam eden, yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosu değeri 25 milyon Yeni Türk Lirasını aşmayan işletmeleri,
h) Ar-ge yatırımları : Yeni bir ürün geliştirilmesi, ürün kalite ve standardının yükseltilmesi, maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni bir teknolojinin ülke şartlarına uyumunun sağlanması amacıyla yapılacak ar-ge çalışmalarıyla, bu tür faaliyet sonuçlarının faydalı araç, gereç, malzeme, ürün, yöntem, sistem ve üretim tekniklerine dönüştürülmesi, mevcutların teknolojik açıdan iyileştirilmesi ve teknoloji uyarlanması için bilimsel esaslara uygun olarak yapılan ve her aşaması belirlenmiş ar-ge çalışmaları için gerçekleştirilecek yatırımları,
ı) Çevre yatırımları : Çevre ve Orman Bakanlığınca sıcak nokta olarak belirlenmiş acil önlem gerektiren çevre kirliliklerinin giderilmesi dahil üretim için hammadde ithalatı gerektirmeyen katı, sıvı, gaz, tehlikeli atık ve benzeri yurtiçindeki her türlü atığın toplanması, geri kazanılması, arıtılması ve bertaraf edilmesine ilişkin teknolojilere ilaveten, çevre kirliliği yaratabilecek durumları önlemeye yönelik yatırımları,
ifade eder.

Teşvik belgesi

MADDE 3- (1) Teşvik belgesi, yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkanı sağlayan, bu Tebliğin istinat ettiği Karar'ın

amaçları doğrultusunda ülke ekonomisi için yararlı olduğu Müsteşarlıkça tespit edilen yatırımlar için düzenlenen bir belgedir.

(2) Teşvik belgesinin düzenlenmiş olması; teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla ilgili olarak diğer mevzuat gereği başka bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi belgelerin verilmesi gerekliliğine mesnet teşkil etmeyeceği gibi, söz konusu belgelerin temin edilmesi gerekliliğini de ortadan kaldırmaz.

(3) Gerçekleştirmeyi planladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek işletmelerce, 2872 sayılı Çevre Kanununun 5491 sayılı Kanun ile değişik 10 uncu maddesine istinaden, teşvik belgesi kapsamı yatırım projeleri ile ilgili olarak Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan alınacak Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararının Müsteşarlığa tevsik edilmesi zorunlu olup, bu şartı yerine getirmeyen işletmelerin teşvik belgesi talepleri dikkate alınmaz.

Müracaat edebilecek gerçek ve tüzel kişiler

MADDE 4- (1) Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için gerçek kişiler, adi ortaklıklar, sermaye şirketleri, kooperatifler, iş ortaklıkları, kamu kurum ve kuruluşları (genel ve özel bütçeli kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları %50'yi geçen kurum ve kuruluşlar) ve kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler ve vakıflar ile yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri müracaat edebilir.

(2) Kurulacak şirketler adına yapılacak teşvik belgesi talepleri dikkate alınmaz.

Sabit yatırım tutarı

MADDE 5- (1) Yatırımın, teşvik belgesine bağlanabilmesi için toplam sabit yatırım tutarının;

a) KOBİ'lerin yatırımlarında asgari 200 bin Yeni Türk Lirası, azami 2 milyon Yeni Türk Lirası,

b) Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde asgari 200 bin Yeni Türk Lirası,

c) Diğer yatırımlarda asgari 1 milyon Yeni Türk Lirası, olması gerekmektedir.

Müracaat mercii

MADDE 6- (1) Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin taleplerin kaideten Müsteşarlığa yapılması esastır.

(2) Ancak, ar-ge yatırımları, çevre yatırımları, KOBİ'lerin yapacağı yatırımlar ile yabancı sermayeli şirketlerce gerçekleştirilecek yatırımlar hariç olmak üzere, yatırımcının tercihi halinde kapsamı Ek-3'de belirlenen imalat ve tarımsal sanayi sektöründe yapılacak sabit yatırım tutarı 8 milyon Yeni Türk Lirasını aşmayan ve TOBB'ne bağlı Ek-2'de belirtilen sanayi odalarının bulunduğu yerdeki yatırımlar için ilgili sanayi odasına da müracaat edilebilir.

(3) Müsteşarlığa yapılacak müracaatların, yabancı sermayeli şirket ve şubelerce gerçekleştirilecek yatırımlar için Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne, diğer bütün yatırımlar için Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne yapılması gerekmektedir.

(4) Bu Tebliğin istinat ettiği Karar'a göre düzenlenen teşvik belgelerinin geçerlilik süresi içerisindeki işlemlerle ilgili müracaatlar, teşvik belgesi müracaatını değerlendiren ilgili kuruma yapılır. Müracaatlar bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirilerek ilgili merci tarafından sonuçlandırılır. Ancak, yatırım yeri ve konusu değişiklikleri, kullanılmış komple tesis ithal izni, devir, satış, ihraç ve kiralama işlemleri ile teşvik belgesi iptaline ilişkin müracaatlar Müsteşarlığın görüşü alınarak sonuçlandırılır.

Teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaatta aranacak belgeler

MADDE 7- (1) Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için yapılacak müracaatlarda aranılacak belgeler şunlardır:

- a) Firmayı temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı müracaat dilekçesi,
- b) Ek-1'deki örneğe uygun olarak hazırlanmış her sayfası firmayı temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı ve kaşeli bir nüsha yatırım bilgi formu,
- c) Müsteşarlığa yapılacak müracaatlarda, 400 Yeni Türk Lirası tutarındaki meblağın Saymanlık hesabına yatırıldığına dair makbuzun ikinci nüshası; odalara yapılacak müracaatlarda ise, yukarıda belirtilen meblağın 100 Yeni Türk Lirası tutarındaki kısmının ilgili odanın hesabına yatırıldığını gösterir makbuz nüshası ile bakiye kısmının Saymanlık hesabına yatırıldığına dair makbuzun ikinci nüshası,
- ç) Yatırımı gerçekleştirecek firmayı temsil ve ilzama yetkili kişilere ait noter tasdikli imza sirküleri,
- d) Firmanın sermaye yapısı, miktarı ve faaliyetleri açısından nihai durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi aslı veya noterden veya sicil merciinden tasdikli örneği.

Teşvik belgesi müracaatının değerlendirilmesi

MADDE 8- (1) Teşvik belgesi düzenlenmesi talep edilen yatırım projelerinin, makro ekonomik politikalar, arz-talep dengesi, sektörel, mali ve teknik yönden yapılacak değerlendirme ve gerektiğinde ilgili kurum, kurul ve kuruluşlardan alınacak görüşler sonucunda uygun bulunması halinde, yatırıma ait teşvik belgesi, eki döviz ve kredi kullanım formu ile ithal ve yerli makine ve teçhizat listeleri Müsteşarlıkça onaylanır.

(2) Odalara yapılan müracaatlarla ilgili olarak odalar, yapılan değerlendirme sonucunda uygun görülen yatırım projeleri için,

- a) Yapılan müracaata istinaden düzenlenen ve oda yetkililerinin paraf ve imzalarını haiz yatırım projesi değerlendirme formunu,
  - b) Odaca onaylı üçer nüsha ithal ve yerli makine ve teçhizat listelerini,
  - c) Oda yetkililerinin parafını haiz üç nüsha teşvik belgesini,
  - ç) Firma adı/unvanı kayıtlı döviz ve kredi kullanım formunu,
- Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğüne gönderirler.

(3) Müsteşarlıkça da uygun görülen yatırımlar teşvik belgesine bağlanır. Müsteşarlıkça onaylanan teşvik belgelerinden iki nüshası, aslı firmaya verilmek, diğer nüshası ise muhafaza edilmek kaydıyla ilgili odaya gönderilir.

(4) İlgili oda, yapılan değerlendirme sonucunda uygun görülmeyen yatırım projeleriyle ilgili uygun görülmemesi gerekçesini yatırım projesi değerlendirme formu ile birlikte Müsteşarlığa bildirir. Uygun görülmeyen yatırım projeleri ile ilgili ihtilafli durumlarda yatırımcılar doğrudan Müsteşarlığın görüşüne başvurabilirler. Nihai işlem Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda sonuçlandırılır.

(5) Yatırım bilgi formunda yer alan, teşvik belgesini düzenlemeye mesnet teşkil edecek bilgilerin eksik ve/veya çelişkili olması halinde, firma müracaatı değerlendirmeye alınmaz. Bu durumun giderilmesine yönelik müracaatlar ise, müracaat anında yürürlükte bulunan mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

(6) Yatırım bilgi formunda ibraz edilen bilgi ve belgelerin varlığı ile muhteviyatı itibarıyla doğruluğundan yatırımcılar sorumlu olup, yatırımın herhangi bir aşamasında aksinin tespiti halinde, Müsteşarlıkça teşvik belgesi iptal edilebileceği gibi, kısmi müeyyideler de uygulanabilir.

(7) Firmaya ait, aynı yatırım yeri için aynı yatırım konusunda düzenlenmiş halen geçerli teşvik belgesi bulunması halinde yeni teşvik belgesi düzenlenmez. Proje bazında yapılacak değerlendirme sonunda uygun görülmesi halinde daha önce düzenlenmiş teşvik belgesi kapsamındaki harcamaların komple devrini de içerecek şekilde yeni teşvik belgesi düzenlenebilir.

(8) Tamamlanmış yatırımlar ile Müsteşarlığa yapılan müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları için teşvik belgesi düzenlenmesine yönelik talepler dikkate alınmaz.

(9) KOBİ kapsamında bu Tebliğin istinat ettiği Kararın öngördüğü istisnalardan yararlanılmak istenilmeyen yatırımlarda KOBİ'lerden ilave olarak istenilen bilgi ve belgeler aranmaz.

Teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyen harcamalar

MADDE 9- (1) Teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış yerli makine ve teçhizat ile ham madde, ara malı ve işletme malzemesi temin edilemez. Ancak, yeni model üretimine yönelik otomobil ve hafif ticari araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla CKD aksam ve parçaları ithali ile ar-ge yatırımları için işletme malzemesi temini mümkündür.

(2) Ayrıca, faaliyet konusu yalnızca taşımacılık olan yatırımlar dışındaki diğer yatırımlara ait teşvik belgeleri kapsamına arazi tipi dahil binek araçları, uçak ve helikopter dahil edilmez.

Teşvik belgeli yatırımlara sağlanacak destek unsurları

MADDE 10- (1) Yatırımlara sağlanabilecek destek unsurları şunlardır:

- a) Gümrük Vergisi muafiyeti,
- b) Katma Değer Vergisi istisnası,
- c) Faiz desteği.

(2) Ayrıca yatırımlar, kanunlar ve Bakanlar Kurulu kararlarında teşvik belgesine bağlı olarak öngörülen destek unsurlarından da yararlanabilirler.

Destek unsurlarının uygulanması

MADDE 11-(1) Teşvik belgesinde öngörülen destek unsurlarının bu Tebliğde öngörülen esas ve usuller çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından uygulanması zorunludur.

Yatırıma başlama

MADDE 12- (1) Teşvik belgesinde kayıtlı yatırıma başlama tarihi, teşvik belgesi için Müsteşarlığa veya odaya müracaat tarihidir.

(2) Yatırıma başlanıldığının kabul edilebilmesi için, yatırımın büyüklüğü ve yatırım süresi ile uyumlu olarak altyapının hazırlanması, inşaat yapma, akreditif açılması gibi harcamaların makul ölçülerde yapılması şarttır. Yatırım projesine ilişkin fizibilite yapmak, şirket kurmak ve arsa-arazi almak yatırıma başlama sayılmaz.

(3) Destek unsurlarından yararlanabilmek için, yatırıma başlamadan önce teşvik belgesi talebinde bulunulması esastır.

Teşvik belgesi kapsamında yapılacak yatırım cinsleri

MADDE 13- (1) Teşvik belgesi kapsamında yapılacak yatırımların cinsi, Ek-5’de yer alan tanımlar çerçevesinde değerlendirilir.

Gümrük vergisi muafiyeti

MADDE 14- (1) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malları ile yeni model üretimine yönelik otomobil ve hafif ticari araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla CKD aksam ve parçalarının ithali, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken Gümrük Vergisinden muafittir.

(2) Ayrıca, toplam ithal makine ve teçhizat bedelinin %5’ini geçmemek kaydıyla yedek parçaların ve binek araçları, otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç), treyler (frigorifik olanlar hariç), mobilya, yat, motorbot, kamyon (off road-truck tipi ile karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmikser, beton santrali, forklift, beton pompası, inşaat malzemeleri, porselenden ve seramikten mamul sofraya ve mutfak eşyasının teşvik belgesi kapsamında ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı’nda öngörülen oranlarda Gümrük Vergisi tahsil edilir.

Kullanılmış makine ve teçhizat ithali

MADDE 15 – (1) Bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da gözönüne alınarak proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda uygun görülmesi halinde;

a) İthalat Rejimi Kararı uyarınca yayımlanan "Eski, Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilebilecek Maddelere İlişkin Tebliğ" hükümleri uyarınca ithali mümkün olan kullanılmış makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç),

b) İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithaline izin verildiği Dış Ticaret Müsteşarlığından alınmış yazı ile tevsik edilen münferid kullanılmış makine ve teçhizat, teşvik belgesine bağlanmak suretiyle destek unsurlarından yararlandırılabilir.

(2) Kullanılmış komple tesisler Müsteşarlıkça yapılacak değerlendirme sonucunda uygun görülmesi halinde teşvik belgesi kapsamında ithal edilebilir.

(3) Kullanılmış komple tesislerin (karayolu nakil vasıtaları hariç) ithaline yönelik talepler, Müsteşarlıkça, bölgesel ve sektörel kısıtlamalar gözönüne alınarak, ülke ekonomisine katkısı, katma değeri, istihdama etkisi, makine parkının teknolojik ve ekonomik ömrü gibi esaslar dikkate alınmak suretiyle proje bazında değerlendirilir. Teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilen kullanılmış komple tesisler; yatırım konusuna bağlı olarak yardımcı tesislerden bağımsız; bir mal veya hizmeti üretebilecek komple bir hattan veya hat oluşturabilen bir veya birden fazla makine ve teçhizattan da oluşabilir. Komple tesisler, bir

firmaya ait tek bir tesisteki makine ve teçhizatları kapsayabileceği gibi, aynı firmaya ait farklı tesislerdeki makine ve teçhizatlardan da oluşabilir.

(4) Kullanılmış komple tesis taleplerinin değerlendirilebilmesi için yatırımcıların;

a) Tesise ait makine ve teçhizatların imal yıllarını da gösterir dökümlü proforma fatura asılları,

b) Tesisin bulunduğu ülke veya eyaletteki Ticaret ve/veya Sanayi Odasının veya görevli özel veya kamu kuruluşlarınınca onaylanmış model ve imal yıllarını da içerecek şekilde tesisi oluşturan makine ve teçhizatları, tesisin ekonomik ve teknolojik olarak çalışabilecek durumda olup olmadığını belirten onaylanmış belge ile gerekli görülen hallerde bunların yeminli tercüme bürolarına yaptırılmış tercüme belgeleri (Belgelerdeki onayların belirtilen yetkililere ait olduğunun ilgili ülkelerdeki Türk Konsolosluğunca da tasdik edilmesi gerekmektedir.),

c) Türkiye'deki serbest bölgelerden kullanılmış komple tesis ithal edilmek istenmesi halinde; Dış Ticaret Müsteşarlığından alınacak, mevcut tesisin maliki konumundaki firma tarafından serbest bölgede ilgili konuda üretim yapabileceğine ilişkin geçerli faaliyet ruhsatı ile tesisin ülke içerisine ithalinde serbest bölgeler mevzuatı açısından herhangi bir sakınca bulunmadığına ilişkin uygunluk yazısı,

ile birlikte teşvik belgesini düzenleyen mercie müracaat etmeleri gerekmektedir.

(5) Türkiye'deki serbest bölgelerden kullanılmış komple tesis ithaline ilişkin talepler; Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan alınacak uygunluk yazısının Müsteşarlığa ibrazını müteakip, bu maddenin 3(b) bendinde belirtilen belge aranmaksızın Müsteşarlık elemanlarınınca kullanılmış komple tesisin bulunduğu serbest bölgede yapılacak ekspertiz neticesinde düzenlenecek rapora göre sonuçlandırılır.

(6) Kullanılmış olarak ithal edilen makine ve teçhizatın amacı dışında kullanılması veya 32 nci madde hükmü saklı kalmak üzere satılması halinde sağlanan destek unsurları ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Ayrıca, kullanılmış makine ve teçhizatın İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithalinin teknik mevzuata uygun olmadığına anlaşılması halinde ilgili makine ve teçhizatın gümrüklere iadesi zorunludur.

Makine ve teçhizatın ithaline ilişkin işlemler

MADDE 16- (1) Teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın ithaline ilişkin işlemler, Gümrük Mevzuatı çerçevesinde ilgili gümrük idaresince yerine getirilir. Uygulamaya ilişkin usuller, Müsteşarlık ve Gümrük Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir. Bu Tebliğ'in uygulamasından doğacak ihtilaflar Gümrük Müsteşarlığınca Müsteşarlığa iletilir ve Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem yapılır.

(2) Teşvik belgeleri kapsamındaki makine ve teçhizatın ithalatının yatırım süresi içerisinde sonuçlandırılmaması durumunda, yatırım süresi içerisinde Kambiyo Mevzuatında yer alan ödeme şekillerinden herhangi biri ile ithalat işlemlerine başlanılmış veya bedeli kısmen veya tamamen ödenmiş yatırım mallarının ithaline, yatırım süresi bitiş tarihini izleyen 4 ay içerisinde doğrudan gümrük idareleri tarafından izin verilir.

Teminatla ithalat

MADDE 17- (1) Teşvik belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Müsteşarlığın görüşüne istinaden Gümrük Müsteşarlığınca Gümrük Vergisi ile Katma Değer Vergisinin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilir.

(2) Teminatla ithalatta, bir defada verilecek teminat süresi azami altı aydır. Teminat süresi içinde kesin ithalat için gerekli işlemler tamamlanmamış ise, süre uzatımı için Gümrük Müsteşarlığına müracaat edilir. Teminatın başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Yatırımcının, teminatın çözümü için teminat süresi içinde teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Gümrük Müsteşarlığına müracaat etmesi gerekir. Aksi takdirde, teminat irat kaydedilir.

Mahrece iade

MADDE 18- (1) Tamamlama vizesi yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın, teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın mahrece iade işlemleri;

a) Evsafa uygun çıkmaması nedeniyle, yerine yenisi getirilmek kaydıyla, eşyanın serbest dolaşıma girişini müteakip garanti süresi içinde yurt dışı edilecek makine ve teçhizat,

b) Herhangi bir şekilde tamir ve bakım veya diğer nedenlerle yurt dışına gönderilecek makine ve teçhizat,

için doğrudan gümrük idaresine müracaat edilerek ilgili gümrük idaresince, Gümrük Mevzuatı çerçevesinde sonuçlandırılır. Mahrece iade işlemine konu yatırım mallarının yurt dışı edilmesinden itibaren bir yıl içinde aynısı veya yenisinin yurda giriş işlemleri, Müsteşarlığın herhangi bir iznine tabi olmaksızın Gümrük Vergisi ile Katma Değer Vergisi istisnasından yararlandırılmak suretiyle doğrudan gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

Katma değer vergisi istisnası

MADDE 19- (1) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri Katma Değer Vergisinden istisnadır. Aynı hüküm teşvik belgesinin veya teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir işlemlerinde de uygulanır.

Faiz desteğinden istifade edebilecek yatırımlar

MADDE 20- (1) Teşvik belgesi kapsamında yapılacak aşağıda belirtilen yatırımlar için bütçe kaynaklarından karşılanmak üzere faiz desteği öngörülebilir.

a) Kalkınmada öncelikli yörelerde (Ek-4) yapılacak yatırımlar,

b) KOBİ'lerin yapacağı yatırımlar,

c) Ar-ge yatırımları,

ç) Çevre yatırımları.

(2) KOBİ'lerin faiz desteği ile ilgili müracaatlarında Yönetmelik ekinde yer alan ve Yeminli Mali Müşavir tarafından da onaylanmış tabloların Müsteşarlığa ibraz edilmesi gerekmektedir.

(3) Bankalarca yapılacak işlemlere ilişkin esaslar Müsteşarlık ile Banka arasında imzalanan protokol ile belirlenir.

Faiz desteği oranları ve tutarları

MADDE 21- (1) Bankalardan,

a) Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlar, KOBİ'lerin yapacağı yatırımlar, ar-ge ve çevre konularında yapılacak yatırımların gerçekleştirilmesi için kullanılacak en az 1 yıl vadeli yatırım kredileri ile ilgili olarak, ilk 4 yıl için uygulanmak kaydıyla,

b) Ar-ge konusunda yapılacak yatırımların gerçekleştirilmesi için Müsteşarlıkça uygun görülen yatırım dönemini müteakip azami 1 yıllık sürede gerekli olan işletme

malzemelerinin teminine yönelik olarak kullanılacak en az 6 ay ve en çok 12 ay vadeli işletme kredileri ile ilgili olarak,

her bir itfa planında belirtilen ödenecek faizin veya kar payının, Yeni Türk Lirası cinsi kredilerde 5 puanı, döviz kredilerinde ise 2 puanı bütçeden karşılanabilir.

(2) Yatırım kredisi için uygulanacak faiz desteği tutarı proje bazında azami,

a) Ar-ge ve çevre yatırımları için 300 bin Yeni Türk Lirası,

b) KOBİ'lerin yapacağı yatırımlar için 200 bin Yeni Türk Lirası,

c) Kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlar için 1 milyon Yeni Türk Lirasıdır.

(3) Ar-ge yatırımlarına yönelik işletme kredisi için uygulanacak faizi desteği tutarı ise 100 bin Yeni Türk Lirasını geçemez.

Faiz desteği uygulamasına ilişkin usul ve esaslar

MADDE 22- (1) Teşvik belgesinde faiz desteği öngörülen yatırımcılar faiz desteğinden yararlanabilmek için Türkiye'de yerleşik şubesi bulunan yerli ve yabancı bankalar ile katılım bankalarından birine başvurabilirler. Bankaca yapılan değerlendirme sonucunda kredi kullandırılması uygun görülen projelere ilişkin faiz desteği müracaatları, yatırımcı adına protokolde belirtilen esaslar çerçevesinde bankaca Müsteşarlığa yapılır.

(2) Aynı yatırım projesi için faiz desteği uygulamasına yönelik olarak birden fazla banka talepte bulunamaz.

(3) Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlar ile kullanılmış makine ve teçhizat için faiz desteği uygulanmaz.

(4) Kullanılan kredilerin faiz, kâr payı veya ana paralarının firma tarafından itfa planlarında belirtilen sürelerde ilk defa geri ödenmemesi halinde, bu durum ilgili bankalar tarafından en kısa sürede Müsteşarlığa bildirilir ve takip eden dönemler için Müsteşarlıkça faiz desteği ödemesi yapılmaz. Yatırımcının kredi geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğinin bilahare ilgili bankaca Müsteşarlığa bildirilmesi halinde, bildiri takip eden dönemler için faiz desteği ödemeleri başlangıçta öngörülen ödeme tarihlerinde herhangi bir uzatmaya gidilmeksizin tekrar başlatılır. Kredi geri ödemesine ait yükümlülüklerin aksamasının tekrarı halinde faiz desteği ödemesine son verilir.

(5) Banka, faiz desteğine esas olan kredinin teşvik belgesi kapsamı yatırım için kullandırılmasıyla yükümlüdür. Kredinin amacı dışında kullanıldığının tespiti halinde Müsteşarlıkça kullandırılan faiz desteği tutarına ilgili bankaca bu kapsamdaki krediye uygulanan faiz oranı uygulanmak suretiyle tespit edilecek meblağın 5 işgünü içerisinde bütçeye gelir yazılmak üzere Saymanlık hesabına yatırılması gerekmektedir. Aksi takdirde söz konusu meblağ Müsteşarlıkça Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına verilecek talimata istinaden ilgili bankanın anılan Banka nezdindeki karşılık hesabından virman yapılmak suretiyle tahsil edilir.

Turizm yatırımlarına yönelik enerji desteği

MADDE 23- (1) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 16 ncı maddesi dikkate alınarak, Turizm Yatırım veya Turizm İşletmesi Belgeli (Turizm Deneme İşletmesi, Kısmi Turizm Deneme İşletmesi ve Kısmi Turizm İşletme Belgesi dahil) işletmelere ait elektrik enerjisi giderlerinin, şantiye dönemi de dahil olmak üzere o bölgedeki mesken ve sanayi

abonelerine uygulanan tarifelerden en düşüğü ile kendi abone grubuna uygulanan tarife arasındaki farkın Hazinece karşılanması için, belge sahiplerinin ilk müracaatlarında aşağıdaki bilgi ve belgelerle birlikte Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'ne başvurması, enerji desteği ödemelerinin başlamasını müteakip ise her dönem için aşağıda belirtilen bilgi ve belgelerden (a) ve (b)'de yer alanlar ile birlikte yatırımın bulunduğu yerdeki aboneli olduğu bölge dağıtım müdürlüğüne, özel tedarikçilerden elektrik enerjisi temin edilmesi halinde yatırımın bulunduğu yerdeki bölge dağıtım müdürlüğüne başvurması gerekmektedir.

- a) Firmayı temsil ve ilzama yetkili firma temsilcisi/temsilcileri tarafından imzalanmış dilekçe,
- b) Turizm Yatırım veya Turizm İşletme Belgesi örneği,
- c) Ek 7'deki örneğe uygun taahhütname,
- ç) Vergi dairesi adı ve hesap no, aktarım yapılacak bankanın şube adı ve hesap no'su,
- d) Aboneli olduğu bölge dağıtım şirketi veya özel tedarikçinin adı ve abone numarası,
- e) 5084 sayılı Kanun ve bu Kanunda değişiklik yapan 5350 sayılı Kanun kapsamı illerde bulunan işletmeler için enerji desteğinden yararlanılmadığına dair Enerji Desteği Komisyonundan alınan yazı.

(2) İlk aşamada, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak ön inceleme sonucunda bu destekten yararlanabilecek yatırımlara veya işletmelere ilişkin alfabetik olarak il bazında hazırlanacak olan liste Ek-8'de yer alan tablo formatında Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.'ne veya varsa diğer elektrik dağıtım şirketlerine gönderilir.

(3) Elektrik dağıtım şirketlerince, Ek 8'deki formatta yer alan bilgiler doğrultusunda o bölgedeki mesken ve sanayi abonelerine uygulanan tarifelerden en düşüğü ile bu abonelere uygulanan tarife arasındaki fark, tamamı fatura döneminde peşin olarak ödenmiş faturalarda yer alan aktif enerji bedeli üzerinden ve vergiler (elektrik tüketim vergisi ve katma değer vergisi) hariç olmak üzere hesaplanarak yararlanılacak destek miktarı aylık olarak tesbit edilir ve bu destekten yararlanacak firmalara ilişkin Ek 9'teki formatta hazırlanan liste Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırımlar ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'ne gönderilir.

(4) Dağıtım şirketi dışındaki bir başka tedarikçiden elektrik enerjisi temin eden işletmeler için, dağıtım şirketi tarafından yukarıda yer alan esaslar dahilinde özel tedarikçinin satış bedeli ile işletmenin bulunduğu dağıtım bölgesindeki dağıtım şirketi tarafından mesken ve sanayi abonelerine uygulanan birim enerji bedellerinden en düşüğü arasındaki fark enerji desteğine esas bedel olarak alınır. Ancak, bu bedel o bölgedeki dağıtım şirketinin uyguladığı tarifeler üzerinden tespit edilecek farkın üzerinde olamaz.

(5) Özel tedarikçiden elektrik enerjisi temin eden turizm işletmelerinin talepleri, dağıtım şirketine ibraz ettikleri faturalara istinaden dağıtım şirketince belirlenerek yararlanacakları enerji desteği bilgileri ve tutarları kendi listelerine ilave edilir ve tek liste olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırımlar ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'ne gönderilir.

(6) Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından uygun görülen firmalara ilişkin liste ise her üç ayda bir (Şubat- Mayıs-Eylül- Kasım ayları) Ek 10'da yer alan formatta Müsteşarlığa iletilir. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından gönderilen liste kapsamı firmalara ait enerji desteği tutarları, Müsteşarlıkça Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla işletmelerin banka hesaplarına aktarılır.

(7) Turizm Yatırım veya Turizm İşletmesi Belgeli işletmeler için elektrik enerjisi desteği uygulaması, Mayıs 2004 tarihinden itibaren düzenlenen faturalara istinaden yapılır.

(8) Turizm Yatırım veya Turizm İşletmesi Belgelerinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi halinde, iptalin gerçekleştiği döneme ait fatura tutarı da dahil olmak üzere, iptal tarihinden itibaren elektrik enerjisi desteğinden yararlanılamaz. Ancak, iptalin kaldırılması halinde iptalin kaldırıldığı tarihten sonraki döneme ait faturadan başlamak üzere destek uygulamasına devam olunur.

MADDE 24- (1) İşletme sahipliğinin değişmesi halinde, Turizm Yatırım veya Turizm İşletmesi Belgelerinde firma unvanının değiştirilmesi için Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğüne müracaat edilmesi zorunludur. Bu değişikliğin onaylanmasını müteakip enerji desteğinden belgede kayıtlı yeni firma yararlanabilir. Bu durumda elektrik enerjisi aboneliğinin de yeni firma adına yenilenmesi gerekmektedir.

MADDE 25- (1) 5084 sayılı Kanun ile bu Kanunda değişiklik yapan 5350 sayılı Kanun hükümleri uyarınca veya 12/4/2002 tarihli ve 2002/4100 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden enerji desteğinden yararlanmakta olan işletmeler için bu madde kapsamı enerji desteği uygulanmaz. Bu durumda, işletmelerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle enerji desteği uygulaması yapılır.

İthal ve yerli makine ve teçhizat listesi değişikliği talepleri

MADDE 26- (1) Teşvik belgesi ekinde yer alan ithal ve yerli olarak temin edilecek makine ve teçhizat listelerinde yapılacak değişiklik talepleri, teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaat edilen merci tarafından sonuçlandırılır. Ancak, kullanılmış komple tesislerin teşvik belgesi kapsamına dahil edilmesine ilişkin odalara yapılan müracaatlar Müsteşarlığın görüşüne istinaden sonuçlandırılır.

(2) İthal edilecek makine ve teçhizatın ithal edileceği menşe ülke ve fiyat değişikliklerinde, makine ve teçhizat bazında %50'ye kadar olan artış veya azalışlarda doğrudan gümrük idarelerine başvurularak ithalat işlemleri yapılır.

(3) Yerli makine ve teçhizat listesi kapsamında yer alan makine ve teçhizatın fiyat değişikliklerinde makine ve teçhizat bazında %30'a kadar olan artış veya azalışlarda liste tadilatı yapılmaksızın KDV istisnasına ilişkin doğrudan işlem yapılabilir.

Teşvik belgesinin revizesi

MADDE 27- (1) Teşvik belgesinde kayıtlı olan değerler nihai değerler olmayıp, yatırımın her aşamasında tevsik edilen bilgi ve belgelere istinaden yapılacak değerlendirme sonucunda teşvik belgesini düzenleyen merci tarafından değişiklik yapılabilir. Odalarca yapılan değişiklikler, ilgili odaca Müsteşarlığa bildirilir.

(2) Teşvik belgesinin sabit yatırım tutarında %100'ün üzerinde meydana gelecek artış veya %50'nin üzerindeki azalışlarda yatırımcılar, teşvik belgesini düzenleyen mercie müracaat ederek, teşvik belgesinin revizesi talebinde bulunabilirler. Ancak, KOBİ'ler için düzenlenen teşvik belgelerinde azami yatırım tutarının üzerine çıkılacak şekilde revize yapılamaz.

(3) Yatırıma başlama tarihinden sonra temin edilen, ancak makine teçhizat listelerinde yer almayan makine ve teçhizatın proje ile uyumlu olanları, talep edilmesi halinde teşvik belgesi kapsamına dahil edilir.

Süre uzatımı

MADDE 28- (1) Teşvik belgesi kapsamı yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülecek sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi halinde, yatırıma başlanılmış olması kaydıyla Ek-6'da yer alan yatırım takip formu ile birlikte belgenin düzenlendiği mercie süre uzatımı talebinde bulunulması durumunda, teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilir.

(2) 35 inci maddede belirtilen mücbir sebep veya fevkalade hal durumları ile ilgili diğer mevzuat gereği başka bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi diğer belgelerin temini veya kamu kurum ve kuruluşlarının uygulamaları sonucu firmaların faaliyetlerini durdurmalarından veya yürütememelerinden kaynaklanan süre nedeniyle, yatırımın verilen ek süreler de dahil gerçekleştirilemediğinin tevsik edilerek talep edilmesi halinde Müsteşarlıkça proje bazında bir defaya mahsus ek süre verilebilir.

Yatırım konusu değişikliği

MADDE 29- (1) Yatırım konusu değişikliği talepleri için teşvik belgesi müracaatını değerlendiren mercie müracaat edilir.

(2) Yatırımcı tarafından yeni yatırıma ilişkin olarak verilecek yatırım bilgi formuna istinaden yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da dikkate alınarak, teşvik belgesi üzerinde yatırım konusuna ilişkin gerekli değişiklik yapılabilir. Değişikliğin ilgili oda tarafından yapılması halinde Müsteşarlığın uygun görüşünün alınması gereklidir. Yatırım konusu değişikliğinden önce satın alınmış ancak, yeni yatırım konusu ile ilgili olmayan makine ve teçhizat harcamalarına uygulanan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

Yatırım yeri değişikliği

MADDE 30- (1) Teşvik belgesine bağlanmış yatırımlara ilişkin yer değişikliği talepleri teşvik belgesi müracaatını değerlendiren ilgili mercie yapılır. Söz konusu değişiklik talepleri bölgesel ve sektörel kısıtlamalara bağlı olarak sonuçlandırılır.

(2) Mevcut yatırımlarla birlikte teşvik belgesi kapsamı yatırımların yer değişiklikleri talepleri de bu madde hükümlerine göre değerlendirilir.

(3) İlgili odalara yapılan müracaatlar Müsteşarlığın görüşü alınarak sonuçlandırılır.

(4) Yatırım yeri değişikliğinden önce gerçekleştirilmiş olan yatırımlara ilişkin yararlanılan destek unsurları yeni yatırım yerindeki destek unsurlarından fazla ise bu destek unsurlarının fazla olan kısmı ile gerçekleştirilen yatırımlardan varsa yeni yatırım yerine nakli mümkün olmayan harcamalara uygulanan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde yatırımcıdan geri alınır.

Finansal kiralama

MADDE 31- (1) Teşvik belgesi konusu menkul veya gayrimenkullerin tamamının veya bir kısmının finansal kiralama yolu ile temini mümkündür.

(2) Finansal kiralama şirketine (kiralayan) ait teşvik belgeleri, yatırımcıya (kiracı) ait teşvik belgelerine istinaden düzenlenir ve bu belgeler kiracı adına düzenlenmiş teşvik belgelerinin eki niteliğindedir.

(3) Finansal kiralamaya konu harcamalar için kiralayan ve kiracı, kiracının teşvik belgesinde yer alan faiz desteği (daha önceki yıl kararlarına göre düzenlenen belgelerde yer alan Kaynak Kullanımını Destekleme Primi, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kaynaklı Kredi, Fon Kaynaklı Kredi ve Bütçe Kaynaklı Kredi) hariç diğer destek unsurlarından yararlandırılır.

(4) Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın devir, satış ve ihraç işlemleri; kiralayan ve kiracının birlikte müracaat etmeleri halinde, 32 nci madde hükümleri çerçevesinde Gelir Vergisi Kanunu ve Finansal Kiralama Kanunu'nun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla değerlendirilir.

(5) İflas veya sözleşmenin feshi veya yatırımın gerçekleşmemesi durumunda, tamamlama vizesi yapılmamış veya yapılmış olsa dahi 3 yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizat içeren teşvik belgeleri kapsamında yararlanılan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde tahsil olunur.

(6) Kiralayan, kiracı ve yeni kiracının birlikte müracaatına istinaden, finansal kiralamaya konu makine ve teçhizat, uygun görülmesi halinde teşvik belgesi bir yatırımcıya, yapılacak yeni bir sözleşmeye istinaden devredilebilir. Bu durumda kiracının yatırım bütünlüğünün bozulması halinde kiracının projesine söz konusu makine ve teçhizatın diğer yollardan temin edilecek şekilde tekrar ilave etmesi gerekmektedir. Ayrıca, yeni yatırımcının teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcı firmanın teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarından daha düşük olması veya destek unsurunun hiç bulunmaması durumunda, fazladan kullanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

(7) Finansal Kiralama Kanunu'nun 23 üncü maddesinde belirtilen ihbar süresinin bitimini müteakip en geç 3 ay içerisinde kiralayan veya kiracı tarafından ilgili mercie bildirimde bulunulması halinde, sözleşmenin feshi halinde 6 ncı fıkra hükümleri çerçevesinde devir yapılabilir.

(8) Finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilecek yatırımlarda, finansal kiralama şirketine ait teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapılmış olması, kiralamaya konu menkul ve gayrimenkul malların yatırımcıya teslim edilerek 3 yıllık sürenin dolması ve sözkonusu malların yatırımcının aktifine geçmesi kaydıyla, yatırımcıya ait teşvik belgesinin herhangi bir nedenle iptali, finansal kiralama şirketine ait teşvik belgesinin iptalini gerektirmez.

(9) Sözleşmede devir yetkisinin tanınması halinde, finansal kiralamaya konu yatırım malları, kiracının da uygun görüşü alınmak kaydıyla başka bir finansal kiralama şirketine devredilebilir. Bu durumda devralan sözleşme hükümlerine uymak zorundadır.

(10) Yatırımcının teşvik belgesi kapsamında bulunan kullanılmış makine ve teçhizatın finansal kiralama yoluyla teminine izin verilebilir.

(11) Finansal kiralama şirketleri aracılığı ile yapılacak yatırımlar, ilgili olduğu teşvik belgesinin istinat ettiği kararda öngörülen destek unsurları ve asgari sabit yatırım tutarı çerçevesinde değerlendirilir.

Devir, satış, ihraç ve kiralama

MADDE 32- (1) Yatırım tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın, teşvik belgeli bir başka yatırımcıya devri, teşvik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satışı, ihracı veya kiralanması söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip 3 yılı doldurmuş olması halinde serbesttir.

(2) Tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte 3 yılı doldurmamış makine ve teçhizatlar ile bu sürenin doldurulup doldurulmadığına bakılmaksızın, tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgeleri kapsamındaki makine ve teçhizatın, yatırımın bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla veya bütünü ile birlikte devir, satış, ihraç veya kiralanması Müsteşarlığın iznine tabidir. Yatırım bütünlüğünü bozacak makine ve teçhizatın devir, satış, ihraç veya kiralanmasının talep edilmesi halinde, ilgili makine ve teçhizatın yeniden temin edilmesi gerekmektedir.

(3) Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın, üretilecek mal veya hizmetlerin teşvik belgesi sahibi yatırımcı tarafından satın alınması ve bu durumu belgeleyen sözleşmenin ibrazı koşuluyla diğer bir yatırımcıya bedelsiz olarak geçici bir süre için verilmesi veya kiralanması Müsteşarlığın iznine tabidir. Bu makine ve teçhizatın ekspertiz işlemi makine ve teçhizatın bulunduğu mahalde yapılır.

(4) Teşvik belgesi kapsamında yer alan yatırımlardan tamamlama ve belgede kayıtlı özel şartların vizesi yapılabilecek durumda olan firmaların cebri icra takiplerine konu olması veya iflas masasına girmesi durumunda yatırımcı veya icra organı veya iflas organı tarafından icra ile satışın veya iflasın kesinleşme tarihinden önce talep edilmesi halinde Müsteşarlıkça teşvik belgesinin tamamlama vizesi yapılabilir. Ancak, satışın kesinleşmesi halinde kesinleşme tarihi itibarıyla varsa satış için gerekli süreleri doldurmamış olan makine ve teçhizata yönelik olarak yararlanılan destekler 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilir.

(5) Yatırımcı firmanın ilgili kanun hükümlerine göre tasfiyeye girmesi halinde de firmanın, ilgili Tasfiye Kurulunun veya organın talebi üzerine yukarıdaki fıkra hükümlerine göre işlem yapılabilir.

Belge zayii

MADDE 33- (1) Teşvik belgesi, eki ithal veya yerli makine ve teçhizat listesi ile döviz ve kredi kullanım formundan herhangi birinin zayi olması nedeniyle yatırımcı tarafından yeniden tasdikinin talep edilmesi durumunda, bütçeye irat kaydedilmek üzere, tasdiki istenilen her bir belge için 200 Yeni Türk Lirası Saymanlık hesabına yatırılır. Söz konusu meblağ iade edilmez.

Yatırım kredilerinin aktarılması

MADDE 34- (1) Teşvik belgesi kapsamında fiilen kullanılan ve faiz desteğinden yararlanılmamış kredilerin, aynı holdinge bağlı diğer firmalar adına düzenlenmiş teşvik belgelerine, aynı firmaya ait teşvik belgelerine veya aynı gerçek veya tüzel kişilerin asgari %50 oranında sermayesine ortak oldukları diğer firmalar adına düzenlenmiş teşvik belgelerine müeyyide uygulanmaksızın kısmen veya tamamen aktarılmasına ilgili bankanın da uygun görüşü alınarak Müsteşarlıkça izin verilebilir.

Mücbir sebep ve fevkalade hal durumları

MADDE 35- (1) Yatırımların teşvik belgesine bağlanması ve tamamlama vizesi işlemleri sonuçlanıncaya kadar devam eden işlemlerle ilgili olarak;

a) Tabii afetler ve yangın (Bayındırlık ve İskan Bakanlığı veya Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il müdürlükleri, itfaiye müdürlükleri veya ilgili diğer kurumlardan alınacak yazının sigorta hasar ekspertiz raporu ile birlikte tevsiki),

b) Firmanın faaliyetinin kamu idarelerince durdurulması (firma faaliyetini durduran kamu kurumundan alınacak yazı ile tevsiki),

c) Grev ve lokavt (İl çalışma müdürlüklerinden alınacak yazı ile tevsiki),

ç) Devletçe konulan yasaklar, savaş ve abluka hali,

d) Firmanın iflası ve şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü (mahkeme kararı ile tevsiki),

e) Yatırım konusu makine-teçhizatın, yatırımcı iradesi ve kusuru dışında bir sebeple elden çıktığının (çalınması gibi) resmi kurumlardan alınacak belge ile tevsik edilmesi,

gibi durumlar Müsteşarlıkça mücbir sebep ve fevkalade hal durumları olarak değerlendirilir.

Yatırımların takibi, kontrolü ve müeyyide uygulanması

MADDE 36- (1) Teşvik belgelerinin ilgili mevzuata uygun olarak kullanılması zorunludur.

(2) Yatırımın gerçekleşme durumu, her yıl Ocak ve Temmuz aylarında olmak üzere altışar aylık dönemler halinde teşvik belgesinin düzenlendiği mercie bağlı olarak doğrudan veya oda kanalı ile Müsteşarlığa bildirilir.

(3) KOBİ desteklerinden yararlanan firmalar, desteklerden yararlanmaya başladıktan sonra birbirini takip eden 3 yıl boyunca KOBİ özelliklerini korumak zorunda olduklarından, Yönetmelikte yer alan tabloları yeminli mali müşavir onaylı olarak her yılın başından Mart ayı sonuna kadar Müsteşarlığa iletmek zorundadırlar. Aksi takdirde işlemleri durdurulacağı gibi aksinin tesbiti halinde kısmen veya tamamen müeyyide uygulanabilir.

(4) Müsteşarlık, teşvik belgesi kapsamındaki yatırımların mevzuata uygun şekilde yerine getirilip getirilmediğini denetlemeye, gerekli gördüğü takdirde yatırımın her aşamasında yatırımların ve ilgili odaların verilen görevlere ilişkin olarak yaptıkları işlemlerin takip ve kontrolünü yapmaya, gerekli göreceği tedbirleri almaya, ilgili kuruluşlardan belge ve bilgi istemeye ve aykırılıkların tespiti halinde kısmen veya tamamen müeyyide uygulamaya yetkilidir.

(5) Bu Tebliğ'in istinat ettiği Karar ile bu Tebliğ'de belirlenen hükümlere aykırı davranan, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulları yerine getirmeyen, teşvik belgesi ile diğer belgelerde tahrifat yapan, sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyen ve kullanan, yanlış ve yanıltıcı bilgi veren, teşvik belgesinde öngörülen sürede yatırımları tamamlamayan veya 5 inci maddede belirtilen asgari ve azami yatırım tutarlarına uymayan yatırımcıların teşvik belgeleri Müsteşarlıkça kısmen veya tamamen iptal edilir. Ancak, turizm yatırımlarında, Turizm Bakanlığınca "Turizm Yatırımı ve/veya İşletme Belgesi"nin iptal edilmesi teşvik belgesinin iptalini gerektirmez.

(6) İptal edilen teşvik belgeleri ile ilgili olarak yatırımcıların yararlandıkları destek unsurları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde ilgililerden geri alınır.

(7) Müsteşarlıkça veya görevlendirilen kurum ve kuruluşlarca yatırım yeri tespit edilemeyen teşvik belgeleri Resmi Gazete’de ilan edilmek suretiyle iptal edilir.

Tamamlama vizesi

MADDE 37- (1) Yatırımcıların, teşvik belgesinde öngörülen süre veya ek süre bitimini izleyen altı ay içinde tamamlama vizesi için Müsteşarlığa başvuruları zorunludur. Bu süre içerisinde müracaat edilmemesi halinde Müsteşarlık re’sen tamamlama vizesi işlemlerini başlatabilir.

(2) Gerekli görülen hallerde tamamlama vizesi işlemleri Müsteşarlık veya Müsteşarlıkça görevlendirilecek odalar, bankalar veya yatırımın bulunduğu il valiliği elemanları tarafından yatırım mahallinde ekspertiz yapılmak suretiyle de yapılabilir.

(3) Ekspertiz işlemlerinin Müsteşarlıkça yapılacak olması halinde, yatırım mahallinde ekspertiz yapmak üzere Müsteşarlıktan en az 2 veya en çok 3 eksper görevlendirilir. Tamamlama ekspertizi ve vize işlemleri, Müsteşarlık tarafından görevlendirilen valilikçe veya odaca veya bankaca yapılması halinde görevlendirilen mercinin kadrolu elemanlarından oluşan 2 eksper ile yatırımcı tarafından tayin edilecek yeminli mali müşavirin yapacakları inceleme sonucunda müştereken düzenlenecek rapora istinaden ilgili mercice de yapılabilir.

(4) Görevlendirilen mercice yapılan ekspertiz işlemleri sonucunda yatırımın gerçekleşme değerleri ile birlikte tamamlama vizesi, ilgili merci tarafından doğrudan teşvik belgeleri üzerine derc edilerek sonucundan Müsteşarlığa bilgi verilir. Tamamlama vizesi işlemi ile ilgili olarak, ekspertiz işlemine esas olan rapor, teşvik belgesinin onaylı fotokopisi, ithal ve yerli makine ve teçhizat liste asılları, gerçekleşen değerler üzerinden hazırlanmış ilgili merci tarafından onaylı yeni listeler ve döviz ve kredi kullanım formunun aslı bir ay içerisinde nihai onay için Müsteşarlığa gönderilir. Müsteşarlıkça tamamlama vizesi işlemi ile ilgili olarak firmaya ve ekspertiz işlemi yapan mercie bilgi verilir.

(5) Fon veya Bütçe kaynaklı kredi veya faiz desteği ihtiva eden teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemleri, ekspertiz raporunun ilgili merci tarafından Müsteşarlığa gönderilmesini müteakip Müsteşarlıkça yapılır.

(6) Ekspertiz işlemleri için görevlendirilecek eksperlerin her birine ödenecek ekspertiz ücreti 75 Yeni Türk Lirası olup, bu tutar her yıl yeniden değerlendirilerek Müsteşarlığın bağlı bulunduğu Bakan tarafından artırılabilir. Bu görevlendirmelerde ekspertiz ücreti, yol ve konaklama giderleri yatırımcı tarafından karşılanır. Yatırımcılardan başka hiçbir ad altında ücret talep edilemez.

(7) Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlar ile kamu kuruluşlarınca gerçekleştirilen yatırımların tamamlama vizesi işlemleri ekspertiz yapılmaksızın doğrudan ilgili kuruluş tarafından Müsteşarlığa verilecek bilgi ve belgelere istinaden yapılır.

(8) Tabii afet ve/veya yangın nedeniyle tamamlama vizesine ilişkin aranan belgelerin ibraz edilememesi durumunda tamamlama vizesine ilişkin talepler;

a) Belge kapsamında ithali yapılan makine ve teçhizata ilişkin ilgili gümrük idaresinden temin edilecek gümrük giriş beyannamelerinin onaylı örneklerinin,

b) Alımı gerçekleştirilen yerli makine ve teçhizata ait satıcı firmalardan temin edilecek fatura nüshalarının,

c) Varsa diğ er yatırım harcamalarına ait ilgili kurum ve kuruluşlardan temin edilecek belgelerin,

ç) Arsa bedeli için ilgili tapu dairesinden temin edilecek tapu örneğinin,

d) Bina-inşaat harcamaları için ilgili belediyeden temin edilecek yapı ruhsatı ve/veya yapı kullanım izin belgesi örneğinin,

e) Tabii afet ve/veya yangın durumunu tevsik eden Bayındırlık ve İskan Bakanlığı veya Tarım ve Köyişleri Bakanlığı il müdürlükleri veya itfaiye müdürlükleri veya ilgili diğ er kurumlardan alınacak rapor ile varsa sigorta poliçesi örneğ i ile sigorta hasar ekspertiz raporu ve ilgili sigorta şirketinin hasarı karşılayıp karşılamadığına ilişkin yazının,

Müsteş arlığ a ibraz edilmesini müteakip sonuçlandırılabilir.

(9) Ayrıca, tabii afet ve/veya yangın neticesinde bina ve/veya makine-teçhizatın hasara uğ raması nedeniyle üretim faaliyetinin durdu ğ u veya aksadı ğ ı yatırımlarda, söz konusu tabii afet veya yangından önce alınmış olan kapasite raporu veya onaylı örneğinin ibraz edilmesi kaydıyla, yatırımcıların mağduriyetinin önlenmesi, yatırımın ekonomiye kazandırılması ve istihdam sağlanması hususları da dikkate alınarak, bu konudaki yatırım talepleri "yenileme" niteliğinde değ erlendirilip yürürlükteki destek unsurlarından faydalandırılmak üzere yeni teşvik belgesi düzenlenebilir.

Görev verilen kurum ve kuruluşların yükümlülükleri

MADDE 38- (1) İlgili odalar, valilikler, bankalar, yeminli mali müşavirler gibi görev verilen kurum ve kuruluşlar Karar ve Tebliğ'in uygulamasına yönelik olarak yapmış oldukları işlemlerden sorumludurlar.

(2) Görev verilen ilgili kurum ve kuruluşlar yapılan müracaatları iki ay içerisinde sonuçlandırmakla yükümlüdür.

(3) Teşvik belgesi müracaatını değ erlendirmekle görevli ilgili odalar, yatırım yeri ve konusu değ işiklikleri, kullanılmış komple tesis ithal izni, devir, satış, ihraç ve kiralama işlemleri ile teşvik belgesi iptali konularındaki müracaatları Müsteş arlığ ın görüş ünü alarak, bunların dışındaki diğ er işlemleri bu Tebliğ ve bu Tebliğ'in istinat ettiğ i Karar hükümleri çerçevesinde yapılacak değ erlendirmeye göre sonuçlandırır.

(4) İlgili odalarca yapılan işlemlerle ilgili faaliyet raporları üçer aylık dönemler halinde TOBB aracılığ ı ile Müsteş arlığ a bildirilir.

Daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu Kararlarına istinaden düzenlenmiş teşvik belgeleri için uygulanabilecek hükümler

MADDE 39- (1) Daha önceki yıl kararlarına göre teşvik belgesine bağlanan yatırımlarla ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin istinat ettiğ i karar ile diğ er ilgili kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde devam olunur. Ancak, talep edilmesi halinde faiz desteğ i hariç olmak üzere bu Tebliğ'in ve bu Tebliğ'in istinat ettiğ i Karar'ın lehe gelen hükümleri uygulanır.

(2) Halen geçerli teşvik belgesi kapsamı Ek 11'de yer alan teşvik edilmeyen yatırım konularında gerçekleştirilmekte olan yatırımlar için kapasite artışına neden olacak yatırım malı ilavesi talepleri dikkate alınmaz.

(3) Daha önceki yıl kararlarına istinaden düzenlenen teşvik belgelerine ilişkin tamamlama vizesi işlemleri, ilgili kararlar ve teşvik belgesindeki kayıt ve koşullara bağ lı

kalınmaksızın yatırımın gerçekleşen hali dikkate alınarak yapılır. Ancak, varsa fazladan yararlanılan destek unsurları ilgili mevzuatı çerçevesinde tahsil olunur.

(4) Uluslararası yolcu ve yük taşımacılığına yönelik otobüs, çekici ve treyler yatırımları ile müteahhitlik yatırımlarında ekspertiz yapılmaksızın yatırımcı tarafından tayin edilen yeminli mali müşavirce düzenlenen rapor dikkate alınarak tamamlama vizesi yapılır.

(5) 10/6/2002 tarihli ve 2002/4367 sayılı Karar'a istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlarda, yatırıma başlama tarihinden itibaren 1 yıl içinde yatırım harcaması yapılması şartı aranmaz.

(6) Daha önceki yıl kararlarına istinaden düzenlenen ve vergi, resim ve harç istisnası destek unsurunu içeren teşvik belgelerinin ihracat taahhüt miktarı 1.000 ABD Dolarına düşürülür ve taahhüt hesapları ilgili mevzuatında belirtilen bilgi ve belgelere istinaden kapatılır.

Bütçeden yapılacak ödemeler

MADDE 40- (1) Yatırımların desteklenmesi için her yıl bütçe kanunu ile ayrılan ödenek çerçevesinde teşvik belgeli olup olmadığına bakılmaksızın ilgili mevzuatında öngörülen esas ve usuller çerçevesinde;

a) Bu Tebliğ'in istinat ettiği Karar uyarınca yapılacak ödemeler,
b) KOBİ yatırımları ile ilgili daha önceki kararlara istinaden yapılacak ödemeler,
c) İlgili Bakanlar Kurulu kararları uyarınca yatırım ve işletme kredilerine ait devam eden ödemeler,

ç) Yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili olarak daha önceki kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde öngörülen (Kaynak Kullanımını Destekleme Primi, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kaynaklı Kredi, Fon Kaynaklı Kredi, Bütçe Kaynaklı Kredi, Teşvik Primi veya KDV Desteği, Enerji Desteği, SSK Primi gibi) ödemeler,

d) Daha önceki kararlara göre teşvik belgesine ilişkin müracaatta Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına yatırılan tutarlar ve zayi olan belgelerle ilgili olarak mevzuatı gereği iade edilmesi gereken tutarlar,

e) Yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili olarak açılan davalar ve yapılan icra takiplerine ilişkin harç ve masraflar, görülmekte olan davalar sırasında görevli bankalarca yapılması gerekli masraflar, aleyhe sonuçlanan davalarla ilgili olarak geri verilmesi gerekli tutarlar ile mahkeme ve icra masrafları gibi giderler,

f) Sehven, maddi hata, matrah değişikliği gibi nedenlerle hazine hesabına maledilen, fazladan yatırıldığı idari ve/veya adli makamlarca tespit edilen tutarlardan yapılacak iadeler,

g) İlgili Bakanlar Kurulu kararları uyarınca öngörülecek yatırım ve/veya işletme kredileri,

bütçeden karşılanır.

(2) Ödemeler, Müsteşarlıkça Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla yapılır.

(3) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki Saymanlık hesabına yatırılan meblağ bütçeye irat kaydedildiğinden iade edilmez.

Yetki

MADDE 41- (1) Müsteşarlığın bağlı bulunduğu Bakan, bu Tebliğin istinat ettiği Kararda belirtilen değerleri bir katına kadar artırmaya veya %75 oranında azaltmaya yetkilidir.

İhtilaflı Durumlar

MADDE 42- (1) Bu Tebliğ'in istinat ettiği Karar ve daha önceki kararlarda yer alan destek unsurlarının uygulanmasında ortaya çıkacak tereddüt ve ihtilaflarda Müsteşarlığın görüşü doğrultusunda işlem tesis edilir.

Bilgilendirme

MADDE 43- (1) Bu Tebliğ ve bu Tebliğ'in istinat ettiği Karar ile bunların uygulanmasına ilişkin düzenlemeler, Müsteşarlığın internet sitesinde (www.hazine.gov.tr/mevzuat/yatirimtesvik_mevzuat.htm), "Yatırım Teşvikleri" bölümünde ilan edilmek suretiyle yatırımcıların bilgisine sunulur.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 44- (1) 18/2/2001 tarihli ve 24322 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2001/1 sayılı, 30/7/2002 tarihli ve 24831 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2002/1 sayılı, 6/3/2003 tarihli ve 25040 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/1 sayılı, 11/6/2003 tarihli ve 25135 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/2 sayılı, 17/7/2003 tarihli ve 25171 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/3 sayılı, 27/9/2003 tarihli ve 25242 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/4 sayılı, 6/1/2004 tarihli ve 25338 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2003/5 sayılı, 18/2/2004 tarihli ve 25377 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2004/1 sayılı, 3/6/2004 tarihli ve 25481 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2004/2 sayılı, 9/8/2005 tarihli ve 25901 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2005/1 sayılı, 12/12/2005 tarihli ve 26021 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2005/2 sayılı, 10/2/2006 tarihli ve 26076 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/1, 06/04/2006 tarih ve 26131 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2006/2 sayılı tebliğler, 7/4/2002 tarihli ve 24719 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2002/1 sayılı genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Tebliğ'in istinat ettiği Karar'ın yayımı tarihinden önce sonuçlandırılmamış yeni teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin talepler, müracaat tarihinde yürürlükte bulunan Karar hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılır. Ancak, talep edilmesi halinde bu Tebliğ ve bu Tebliğ'in istinat ettiği Karar çerçevesinde teşvik belgesi düzenlenebilir.

(2) Bu Tebliğ'in istinat ettiği Karar'ın yayımı tarihinden önce yapılan müracaatlar için müracaat tarihinde yürürlükte bulunan Karar uyarınca teşvik belgesi düzenlenmesi için;

a) 10/6/2002 tarihli ve 2002/4367 sayılı Karar uyarınca odalara yapılan müracaatların, ilgili oda tarafından,

b) 21/12/2000 tarihli ve 2000/1822 sayılı Karar'a istinaden yapılmış olan müracaatların, bankalar tarafından,

06/11/2006 tarihine kadar Müsteşarlığa intikal ettirilmiş olması gerekmektedir. Bu süre içerisinde Müsteşarlığa intikal ettirilmeyen müracaatlar bu Tebliğ ve bu Tebliğ'in istinat ettiği Karar hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

Yürürlük

MADDE 45- (1) Bu Tebliğ 06/10/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 46- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

EKLER LİSTESİ

EK-1 YATIRIM BİLGİ FORMU

EK-2 MÜRACAATLARI DEĞERLENDİRECEK SANAYİ ODALARI

EK-3 SANAYİ ODALARINCA TEŞVİK BELGELERİ MÜRACAATI DEĞERLENDİRİLEBİLECEK İMALAT VE TARIMSAL SANAYİ YATIRIMLARINA AİT LİSTE

EK-4 KALKINMADA ÖNCELİKLİ YÖRE KAPSAMINDAKİ İLLER

EK-5 YATIRIM CİNSLERİ

EK 6- YATIRIM TAKİP FORMU

EK-7 TURİZM ENERJİ DESTEĞİNE İLİŞKİN BEYAN VE TAAHHÜT

EK-8 TURİZM ENERJİ DESTEĞİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN İŞLETME BİLGİLERİ

EK-9 TURİZM İŞLETMELERİNE İLİŞKİN ELEKTRİK ENERJİSİ FARK TABLOSU

EK-10 TURİZM ENERJİ DESTEĞİ AKTARIM TABLOSU

EK-11 TEŞVİK BELGESİ DÜZENLENMESİ İÇİN ARANAN ŞARTLAR VE DESTEKLENMEYEN YATIRIM KONULARI

EK-12 YATIRIM TAMAMLAMA VİZESİ İÇİN İSTENECEK BELGELER LİSTESİ

EK-1YATIRIM BİLGİ FORMU

BÖLÜM I

YATIRIMCI KURULUŞUN:

1. Adı veya unvanı:
2. Haberleşme adresi:
3. Telefon, faks no ve e-posta adresi:
4. Sermayesi:

Ortaklar	Hisse Oranı (%)	Kayıtlı Sermaye	Ödenmiş Sermaye
a- Yabancı Ortaklar (Yabancı Sermayeli Firmalar İçin)			
-			
-			
b- Yerli Ortaklar			
-			
-			

Toplam :

5. Bağlı bulunduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası:
6. Ortaklar hakkında bilgi (isim, adres, bağlı buldukları vergi dairelerinin adı, vergi kimlik numaraları, yatırımcı özgeçmişi):
7. Firma ve ortaklar hakkında bilgi alınabilecek özel ve resmi kuruluş ve bankalar, adresler ve telefon numaraları:
8. Firmada projeden sorumlu şahısların isimleri, adresleri, telefon numaraları:
9. Talep edilen destek unsurları:
10. KOBİ yatırımları için, 250 kişiden az yıllık çalışan istihdam edildiğini ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilanço değerinin 25 milyon Yeni Türk Lirasını aşmadığını tevsik eden Yeminli Mali Müşavir tarafından onaylanmış Yönetmelik eki firma bilgilerini haiz Tablolar,

BÖLÜM II

YATIRIM İLE İLGİLİ BİLGİLER

GENEL BİLGİLER

1. Yatırım yerinin tam adresi:

a) Yatırımın yapılacağı il ve ilçenin adı :

b) Yatırımın organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek olması halinde bölgenin adı :

c) Yatırımın yapılacağı arsa-arazi veya bina kiralık ise;

- Mal sahibinin adı :
- Kiralık yerin adresi :
- Kira kontratına göre kiralık arsa veya binanın kiralama süresinin başlangıç ve bitiş tarihi :
- Kiralık yer arsa veya arazi ise alan büyüklüğü (m²) :
- Kiralık yer bina ise kapalı alan büyüklüğü (m²) :

Not : Müracaat tarihi itibarıyla kira kontratlarının kiralık arazi için en az 10 yıl, bina için ise 5 yıl olması zorunludur.

1. Yatırımın cinsi :

Ek-5'te yer alan tanımlar çerçevesinde, komple yeni, tevsi, entegrasyon, tamamlama, yenileme, modernizasyon, darboğaz giderme, kalite düzeltme, ürün çeşitlendirme cinsinden hangisi olduğu belirtilir.

2. Yatırımın konusu :

3. Yatırıma başlama tarihi :

4. İşletmeye geçiş tarihi :

5. Yatırımın bitiş tarihi :

6. Öngörülen elektrik gücü (kWA) :

7. Öngörülen istihdam (kişi) :

8. Projenin kapasitesi :

Tek vardiyada tesiste üretilecek mal veya hizmet miktarları verilir.

9. Tevsi, tamamlama, darboğaz giderme, modernizasyon, yenileme, entegrasyon, ürün çeşitlendirme ve kalite düzeltme yatırım cinsleri için, firmaya ait en son tarihli ve geçerli kapasite raporundaki;

- Kapasite raporunun tarih ve nosu :
- İş yeri adresi/adresleri
(yatırımın yapılacağı adres ayrıca belirtilecektir) :
- Üretim konusu :
- Mülkiyet durumu (mal sahibi veya kiralık olduğu belirtilecektir) :
- İstihdam sayısı (personel durumu):
- Yıllık üretim kapasitesi :
- Kapasite raporunda yer alan ve yapılacak yatırım ile ilgili makine ve teçhizatın listesi ve teknik özellikleri (Kiralık makine ve teçhizatlar ayrıca belirtilecektir.)
- Entegrasyon yatırımlarında kapasite raporunda belirtilen hammadde kullanım miktarları belirtilecektir.

Not : Yatırımcı kapasite raporunu da ibraz edilebilir. Bu durumda kapasite raporundaki bilgilerin yazılmasına gerek bulunmamaktadır.

PROJENİN TEKNİK YÖNLERİ

1. Üretilecek mallar veya hizmetler :
2. Projenin gerekçesi :
3. Projenin kısa anlatımı :
4. Üretim teknolojisi :
5. Üretim akış şeması : Üretim aşamalarını, girdi ve çıktı miktarlarını gösteren basitleştirilmiş üretim akış şemaları çizilir.
6. Patent, Lisans, Royalite ve Know-how: Yatırım ve üretim aşamasında patent, lisans, royalite veya know-how gerekip gerekmeyeceği açıklanır.
7. Çevre ve Orman Bakanlığından alınacak “Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı” veya “Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı”nın ibrazı gerekmektedir.

TOPLAM SABİT YATIRIM TUTARI

Aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda sabit yatırım kalemleri ayrı ayrı belirtilerek, Toplam Yatırım ve Yıllara Göre Dağılımı Tablosu düzenlenir. Yatırımın özelliği dolayısıyla harcama gerektirmeyen kalemler dikkate alınmaz.

1. Arsa bedeli : Satın alınacak arsanın birim fiyat (YTL/m²) ve alan büyüklüğü (m²) belirtilerek toplam arsa tutarı hesaplanır. Arsa kiralık ise, kimden kiralandığı, kira sözleşmesinin başlangıç ve bitiş tarihleri, yıllık kira bedeli ve alan büyüklüğü (m²) ayrıca belirtilir.

2. Etüd ve proje giderleri : Yatırıma ait etüd ve proje çalışmalarıyla ilgili ekonomik ve teknik araştırma masrafları ile yatırım dönemi işletmeye alma sırasında ihtiyaç duyulacak kontrolörlük, müşavirlik, eğitim vb. konularda yapılacak harcamalar bu kalemde dikkate alınır.

3. Arazi düzenlemesi ve hazırlık yapıları : Gerekli kazı ve dolgu çalışmaları, istinat duvarları, şantiye tesisleri, servis yolları, kanalizasyon, arazinin çevrilmesi ve bahçe tanzimi, ulaştırma için gerekli iç yollar, bağlantı yolları vb. işler dahil olmak üzere öngörülen harcamalar, her bir kalem için birim değerler de belirtilerek (m/YTL, m²/YTL, m³/YTL vb.) verilir.

4. Bina-inşaat giderleri: Yapılacak ana mal/hizmet üretim binası, yardımcı işletmelere ilişkin binalar, idari binalar, depolar dahil olmak üzere, her bir harcama kalemi için kapalı alan (m²) ve birim değerler de belirtilmek üzere, inşaat giderleri uygun hesaplama yöntemleri uygulanarak hesaplanır. Bina kiralık ise kimden kiralandığı, kira sözleşmesinin başlangıç ve bitiş tarihleri, yıllık kira bedeli ve kapalı alan büyüklüğü (m²) ayrıca belirtilir.

5. Mal veya hizmet üretimine yönelik ana makine ve teçhizat giderleri : Üretimle ilgili ithal ve yerli makine-teçhizat tutarları, ithal makine ve teçhizat için FOB bedel ve yerli makine ve teçhizat için KDV'siz tutar dikkate alınarak hesaplanır. Ayrıca ithal ve yerli makine ve teçhizata ilişkin olarak Ekte yer alan örneğe uygun olarak listeler hazırlanır.

6. Yardımcı işletmeler makine ve teçhizat giderleri : Su, elektrik, yakıt, buhar, arıtma tesisi vb. servisler için gerekli makine ekipman giderleri belirtilir.

7. Mefruşat giderleri: Turizm yatırımları için gerekli olan mefruşat harcamaları belirtilecektir.

8. İthalat ve gümrükleme giderleri : İthal makine ve teçhizatın ithalatı ile ilgili masraflar belirtilir.

9. Taşıma ve sigorta giderleri : Navlun ve sigorta giderleri yurtdışı ve yurtiçi ayırımı yapılarak verilir. (Elde ayrıntılı bilgi bulunmaması durumunda, iç taşıma ve sigorta gideri olarak toplam yerli makine-teçhizat giderinin %2-4'ü, dış taşıma ve sigorta gideri olarak Avrupa limanlarından olan ithalat için makine ve teçhizatın FOB bedelinin % 7'si, Amerika ve Japonya'dan olan ithalat için % 12'si alınabilir).

10. Montaj giderleri : Ana fabrika, yardımcı işletme tesislerinin montajları ile ilgili tüm masraflar verilir (Ortalama bir değer olarak toplam makine-teçhizat bedelinin % 6'sı kadar bir meblağ alınabilir.).

11. Taşıt araçları : Tesis için gerekli taşıt araçlarına ilişkin öngörülen harcamalar, cins, miktar ve birim fiyatlar da belirtilerek bu gider kaleminde gösterilir.

12. İşletmeye alma giderleri : Deneme üretimine başlangıç tarihinden itibaren kesin işletmeye geçiş tarihine kadar yapılması zorunlu olan harcamalar dikkate alınır.

13. Genel giderler : Haberleşme, aydınlatma, ilan vs. masraflar ile emlak ve taşıt alım vergileri, yatırım dönemi personel, idari ve sosyal binaların tefrişi ve çeşitli demirbaşlarla ilgili giderler verilir.

14. Diğer giderler : Başta yatırım dönemi finansman giderleri olmak üzere, çeşitli fon, vergi vb. masraflar bu harcama kaleminde gösterilir.

TOPLAM SABİT YATIRIM TABLOSU (Bin YTL)

1. ARSA BEDELİ	:
2. BİNA-İNŞAAT GİDERLERİ	:
a. Ana Bina ve Tesisleri	:
b. Yardımcı İşletmeler Bina ve Tesisleri	:
c. Ambarlar	:
d. İdare Binaları	:
e. Sosyal Tesisler	:
f. Arazi düzenlemesi ve hazırlık yapıları	:
g. Yeraltı Ana Galerileri (yeraltı maden ocakları için)	:
3. MAKİNA TEÇHİZAT GİDERLERİ	:
a. İthal	:
b. Yerli	:
4. DİĞER YATIRIM HARCAMALARI	:
a. Yardımcı İşletme makina teçhizat giderleri:	:
b. Mefruşat giderleri	:
c. İthalat ve gümrükleme giderleri	:
d. Taşıma sigorta giderleri	:
e. Montaj giderleri	:
f. Taşıt araçları	:
g. İşletmeye alma giderleri	:
h. Genel giderler	:
1. Etüd ve proje giderleri	:
i. Diğer giderler	:

5. TOPLAM SABİT YATIRIM TUTARI (1+2+3+4):

YATIRIM DÖNEMİ FİNANSMAN PLANI (Bin YTL)

Yatırımın finansmanında kredi kullanılacaksa, bu kredilerin miktarı ve nerelerden kullanılacağı ayrı ayrı belirtilecektir.

İç Kredi :

Dış Kredi:

Döviz Kredisi:

BÖLÜM III

**YATIRIMIN KARAKTERİSTİĞİNE BAĞLI OLARAK TEŞVİK BELGESİ
TALEBİNDE BULUNULMADAN ÖNCE İLGİLİ MEVZUATI GEREĞİ DİĞER
KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDAN ALINMASI GEREKEN BİLGİ VE
BELGELER**

(Yatırımcının aşağıda yer alan yatırım konularında alınmış ruhsat, izin, yazı, sözleşme ve benzeri belgelerin bir fotokopisini Yatırım Bilgi Formuna eklemesi halinde bu bölümdeki ilgili kısımlar doldurulmayabilir.)

1- Madencilik yatırımlarında;

a) 3213 sayılı Maden Kanununa tabii istihraç ve istihracı da ihtiva eden entegrasyon yatırımlarında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından bizzat yatırımcı adına düzenlenmiş İşletme Ruhsatı ve İşletme İzninin asılları veya tasdikli suretleri,

b) 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanan 1(a) grubu madenler için (kum-çakıl), İl Özel İdarelerinden alınacak İşletme Ruhsatı aslı veya tasdikli sureti.

c) Petrol, jeotermal, doğalgaz ve diğer yeraltı gazları ile ilgili sondaj ve üretim yatırımlarında, ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlarından alınacak izin yazısı ve/veya ruhsatlar.

2- Rafineri yatırımlarında;

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'ndan (EPDK) alınacak lisansın tarih ve numarası:

3- Komple yeni tersane yatırımlarında;

Denizcilik Müsteşarlığı'ndan alınacak uygun görüş yazısının tarih ve sayısı:

4- Komple yeni yatırım dışındaki sağlık yatırımlarında;

Sağlık Bakanlığında alınmış olan İşletme Ruhsatının tarih ve sayısı:

5- Eğitim yatırımlarında;

Komple yeni yatırımlarda Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenen Önizin Belgesi. Diğer yatırım cinslerinde Kurum Açma Belgesinin tarih ve sayısı:

6- Turizm yatırımlarında;

Kültür ve Turizm Bakanlığınca düzenlenecek Turizm Yatırımı, Turizm İşletmesi ve/veya Kısmi Turizm İşletmesi Belgesinin tarih ve sayısı:

7- İskele, rıhtım, balıkçı barınağı ve liman yatırımlarında;

Ulaştırma Bakanlığı Demiryolları, Limanlar ve Havameydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü'nün izin yazısının tarih ve sayısı:

8- Havalimanlarında yapılacak komple yeni yer hizmetleri yatırımında;

Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nden alınacak izin yazısı tarih ve sayısı:

9- Uçak ithali yatırımlarında;

Teknik yönden uçağın ithalinde sakınca olmadığını belirten Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nden alınacak yazının tarih ve sayısı:

10- Vagonla yük taşımacılığı yatırımlarında;

T.C.D.D ile yapılmış olan Uygulama Protokolünün tarih ve sayısı:

11- Elektrik Enerjisi Yatırımlarında;

a) Elektrik Piyasası Yönetmeliğine tabii elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtımına yönelik yatırımlarda, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından yatırımcı firma adına düzenlenen Lisans aslı veya tasdikli sureti (OSB'lerin elektrik dağıtım altyapısına ilişkin yatırımlarda lisans aranmaz.),

b) Enerji Piyasası mevzuatına uygun olarak, kendi ihtiyaçlarını karşılamak üzere elektrik enerjisi üretimi yapan ve iletim veya dağıtım şebekesi ile paralel çalışmayan (ada konumundaki) üretim tesisleri ile ilgili olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında alınacak proje onayına ilişkin yazı.

12- Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlarda,

Finansal kiralama sözleşmesinin tarih ve sayısı:

13- Yap-İşlet veya Yap-İşlet-Devret modeli ile gerçekleştirilecek yatırımlarda;

İlgili Bakanlık, kurum veya kuruluş ile yapılan sözleşmenin onay tarih ve sayısı:

14- Kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler tarafından yapılacak yatırımlarda

KDV mükellefiyeti olduğuna dair ilgili vergi dairesinden alınacak belge.

15- Kültür yatırımlarında

Kültür Bakanlığında alınmış Kültür Yatırımı Belgesinin tarih ve sayısı

16- Lojistik hizmetleri yatırımlarında

Ulaştırma Bakanlığında alınmış L2 belgesinin tarih ve sayısı

BÖLÜM V

BEYAN VE TAAHHÜT

Yatırım Bilgi Formunda ibraz edilen bilgi ve belgelerin varlığını, muhteviyatı itibarıyla doğruluğunu, yatırımın herhangi bir aşamasında aksinin tespiti halinde Müsteşarlıkça teşvik belgesinin iptal edilebileceği gibi, kısmi müeyyide de uygulanabileceğini beyan, kabul ve taahhüt ederiz.

Firmayı temsil ve ilzama yetkili
Kişilerin imzaları
Kaşe

* Yatırım Bilgi Formu'nun her sayfasında firma kaşesi ile şirketi temsil ve ilzama yetkili imzalar bulunacaktır.

MAKİNE VE TEÇHİZAT LİSTESİ ÖRNEKLERİ

Yurt Dışından Temin Edilecek Makine ve Teçhizat Listesi

Adı, Soyadı (Unvanı) :

Adresi :

Vergi Dairesi :

Vergi Kimlik No :

YTB Tarih ve Sayısı :

Sıra No	Adı ve Özelliği	Miktarı (Adet)	Menşei Ülke Döviz Tutarı (FOB)	Toplam Tutarı (FOB \$)	Toplam Tutarı (FOB YTL)	Toplam Tutarı (CIF YTL.)	Gümrük Bey. Tarih/Sayısı	İstisnadan Yararlananlar İçin Gümrük İdaresi Onayı
1								
2								
3								
4								
TOPLAM								

NOT : İşbu liste Müsteşarlığa yapılacak müracaatlarda 2 (iki) nüsha, Odalara yapılacak müracaatlarda 3 (üç) nüsha olarak düzenlenecektir.

Firma Unvanı, Şirketi Temsil ve İlzama Yetkili Kişinin
İmzası ve Kaşe

Not: KDV İstisnasından yararlanıp yararlanamayacak kalemler ile ilgili şerh düşülecektir.

Yurt İçinden Temin Edilecek Makine ve Teizat Listesi

Adı, Soyadı :
(Unvanı)
Adresi :
Vergi Dairesi :
Vergi Kimlik No :
YTB Tarih ve :
Sayısı

Sıra No	Adı ve Özelliği	Miktarı (Adet)	Fiyatı (YTL.)	Tutarı (KDV Hariç)	Satın Alınanların Fatura Tarih/Sayısı	İstisnadan Yararlananlar İçin Satıcının Onayı
1						
2						
3						
TOPLAM						

NOT : İşbu liste Müsteşarlığa yapılacak müracaatlarda 2 (iki) nüsha, Odalara yapılacak müracaatlarda 3 (üç) nüsha olarak düzenlenecektir.

Firma Unvanı,
şirketi Temsil ve
İlzama Yetkili Kişinin
İmzası ve Kaşe

Not: KDV İstisnasından yararlanıp yararlanamayacak kalemler ile ilgili řerh dūřülecektir.

AR-GE Yatırımları İçin İşletme Malzemesi Listesi

Adı, Soyadı :
(Unvanı)
Adresi :
Vergi Dairesi :
Vergi Kimlik No :
YTB Tarih ve :
Sayısı

Sıra No	Adı ve Özelliği	Miktarı (Adet)	Yurt İçinden Temin Edilenler			İthalat Yolu ile Temin Edilenler					
			Fiyatı (YTL.)	Tutarı (KDV Hariç)	Satın Alınanların Fatura Tarih/Sayısı	Menşei Ülke Döviz Tutarı (FOB)	Toplam Tutarı (FOB \$)	Toplam Tutarı (FOB YTL)	Toplam Tutarı (CIF YTL.)	Gümrük Bey. Tarih/Sayısı	İstisnadan Yararlananlar İçin Gümrük İdaresi Onayı
1											
2											
3											
TOPLAM											

NOT : İşbu liste 2 (iki) nüsha olarak düzenlenecektir.

Firma Unvanı,
Şirketi Temsil ve
İlzama Yetkili Kişinin
İmzası ve Kaşe

EK-2 MÜRACAATLARI DEĞERLENDİRECEK SANAYİ ODALARI

- 1) Adana Sanayi Odası
- 2) Ankara Sanayi Odası
- 3) Balıkesir Sanayi Odası
- 4) Denizli Sanayi Odası
- 5) Ege Bölgesi Sanayi Odası¹
- 6) Eskişehir Sanayi Odası
- 7) Gaziantep Sanayi Odası
- 8) İstanbul Sanayi Odası
- 9) Kayseri Sanayi Odası
- 10) Kocaeli Sanayi Odası
- 11) Konya Sanayi Odası

---

¹ Ege Bölgesi Sanayi Odası kapsamında İzmir, Aydın ve Muğla illeri yer almaktadır.

*EK-3 SANAYİ ODALARINCA TEŞVİK BELGELERİ MÜRACAATI
DEĞERLENDİRİLEBİLECEK İMALAT VE TARIMSAL SANAYİ YATIRIMLARINA
AİT LİSTE*

a) İmalat Sanayi Yatırımları

1. Gıda ve İçki
2. Orman Ürünleri
3. Dokuma ve Giyim
4. Deri ve Kösele
5. Kağıt
6. Kimya
7. Lastik-Plastik
8. Cam ve Cam Ürünleri
9. Demirdışı Metaller
10. Madeni Eşya
11. Makine İmalat
12. Taşıt Araçları ve Yan Sanayi (Gemi ve Yat İnşa Yatırımları hariç)
13. Elektrikli ve Elektriksiz Makineler
14. Meslek-Bilim-Ölçü-Optik-Donanım
15. Elektronik
16. Çimento
17. Pişmiş Kil ve Çimentodan Mamul Ürünler
18. Seramik
19. Ambalaj Üretimi
20. Kırtasiye ve Büro Malzemeleri Üretimi

b) Tarımsal Sanayi Yatırımları

1. Entegre Et ve Et Ürünleri
2. Entegre Süt ve Süt Ürünleri
3. Yem Üretimi
4. Tarım Ürünlerinin İşlenmesi ve Değerlendirilmesi

EK-4 KALKINMADA ÖNCELİKLİ YÖRE KAPSAMINDAKİ İLLER

Adıyaman	Çorum	Kastamonu	Siirt
Ağrı	Diyarbakır	Kilis	Sinop
Aksaray	Elazığ	Kırıkkale	Sivas
Amasya	Erzincan	Kırşehir	Şanlıurfa
Ardahan	Erzurum	Malatya	Şırnak
Artvin	Giresun	Mardin	Tokat
Bartın	Gümüşhane	Muş	Trabzon
Batman	Hakkari	Nevşehir	Tunceli
Bayburt	Iğdır	Niğde	Van
Bingöl	K.Maraş	Ordu	Yozgat
Bitlis	Karabük	Osmaniye	Zonguldak
Çanakkale (Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri)	Karaman	Rize	
Çankırı	Kars	Samsun	

EK-5 YATIRIM CİNSLERİ

Komple yeni yatırım: Mal ve hizmet üretimine yönelik olarak ana makine ve teçhizat ile yardımcı tesisleri içeren, gerektiğinde arazi-arsa, bina-inşaat harcamalarını da ihtiva eden, yatırımın yapılacağı yerde aynı üretim konusunda mevcut tesisi bulunmayan yatırımlardır.

Tevsi: Yeni bir yatırım hüviyeti taşımayan, genişleme yapıldıktan sonra mevcut tesis ile alt yapı müşterekliği oluşturarak bir bütün teşkil eden, aynı işletmede aynı mal ve hizmetin kapasitesini artırmaya yönelik yatırımlardır.

Modernizasyon: Gelişen teknoloji sonucunda verimlilik yönünden teknik ya da üretim maliyetleri açısından iktisadi ömrünü tamamlamış olan mal ve hizmet üretimine yönelik tesislerde, ana veya yardımcı makine ve teçhizatlara teknolojiye uygun parçaların eklenmesi veya makinede mevcut bir aksamın gelişmiş bir modeli ile değiştirilmesini içeren yatırımlardır.

Yenileme: Mal ve hizmet üretimine yönelik tesislerde, üretim hattında yer alan ana makine ve teçhizat ve/veya yardımcı makine teçhizatların teknik ve/veya iktisadi ömrünü tamamlamış olması sebebiyle yenileri ile değiştirilmesini içeren yatırımlardır.

Kalite Düzeltme: Mal ve hizmet üretimine yönelik tesislerin mevcut üretim hatlarında elde edilen nihai ürünün doğrudan kalitesinin yükseltilmesine veya modelinin değiştirilmesine yönelik olarak yapılacak yatırımlardır.

Darboğaz Giderme: Mal ve hizmet üretimine yönelik tesislere; mevcut üretim hattında yer alan ana ya da yardımcı makine ve teçhizatların bir bölümünün kapasite açısından ve işlevsel olarak üretim akışındaki diğer makine ve teçhizatlarla uyum içinde olmadığı durumlarda yapılan, makine ve teçhizatların değiştirilmesi veya yeni makine ve teçhizat ilave edilmesine yönelik, kurulu kapasiteden tam olarak yararlanmak amacıyla yapılan yatırımlardır.

Tamamlama: Mal ve hizmet üretimine yönelik tesislerin mevcut üretim hattında ürün cinsini değiştirmeden, yeni bir ürün oluşturmadan ve kapasite artışına yol açmadan eksik kalmış makine ve teçhizat, bina-inşaat, mefruşat gibi kalemlerin tamamlanmasına yönelik yatırımlardır.

Entegrasyon: Mal ve hizmet üreten tesislerin mevcut üretim hatlarında elde edilen nihai ürüne bütünleyici nitelikte ara malı verecek ve/veya üretilmekte olan nihai ürünü ara malı olarak kullanabilecek şekilde, mevcut tesise ileri ve/veya geriye doğru entegre olan, yatırımın konusu ve projenin özelliği dikkate alınarak kaideten aynı il sınırları içinde veya aynı yerde ve aynı tesis bünyesinde olan yatırımlardır.

Ürün Çeşitlendirmesi: Yeni bir yatırım hüviyeti taşımayan, mevcut tesis ile altyapı müşterekliği olan, aynı işletmede mevcut makine ve teçhizata yapılacak ilave yatırımla farklı bir nihai ürün elde edilmesine yönelik yatırımlardır.

EK 6- YATIRIM TAKİP FORMU

(Her yıl Ocak ve Temmuz aylarında düzenlenerek teşvik belgesini düzenleyen merciye sunulacaktır)

Firma Adı ve Adresi :
Teşvik Belgesi Tarihi/ No :

Yatırıma başlama ile Formun düzenlendiği tarih Formun düzenlendiği ile bitiş tarihi arasında
---

tarih arasında
yapılan harcama

yapılacak harcama

A- HARCAMALAR(YTL)

1. Etüd ve Proje Giderleri
2. Arsa Alımı (..... M2)
3. İnşaat Durumu
  - a) Ana Fabrika Binası
  - b) Diğer Binalar
  - c) Alt Yapı Tesisleri
    - i- Elektrik
    - ii- Su
    - iii- Diğerleri
4. Makine ve Teçhizat Durumu
  - İthal
  - Yerli
5. Diğer Yatırım Harcamaları
(Montaj, navlun, sigorta v.s.)
6. Gümrük Vergi ve Resimleri
7. İşletme Sermayesi

TOPLAM YATIRIM(YTL.)

Yatırıma başlama ile formun düzenlendiği	Formun düzenlendiği tarih ile bitiş tarihi arasında
---	--

tarih arasında
kullanılan kaynaklar

kullanılacak
kaynaklar

B- YATIRIM FİNANSMAN KAYNAKLARI(YTL)

I. Özkaynaklar

- ❖ Sermaye Artışı
- ❖ Şirket Fonları

II. Kredi Temini

- a) Fon/Bütçe Kaynaklı Kredi
- b) İç Kredi
- c) Döviz Kredisi
- d) Dış Kredi
- e) İşletme Kredisi

III. Faiz Desteği

IV. Gümrük Muafiyeti

TOPLAM FİNANSMAN(YTL.)

C- ORTAKLAR

Hisse Oranı
(%)

Kayıtlı
Sermaye (TL.)

Ödenmiş
Sermaye(TL.)

1- Yabancı Ortaklar
(Yabancı Sermayeli
Firmalar İçin)

2- Yerli Ortaklar (Toplam)

TOPLAM :

...../...../200..

Firma Adı/Unvanı
Yetkili imzalar, Kaşe

*EK-11 TEŞVİK BELGESİ DÜZENLENMESİ İÇİN ARANAN ŞARTLAR VE
DESTEKLENMEYEN YATIRIM KONULARI*

A) TEŞVİK BELGESİ DÜZENLENMESİ İÇİN ARANAN ŞARTLAR

TARIM SEKTÖRÜ;

1- Hayvancılık yatırımları

a) Süt inekçiliği ve süt mamulleri üretimi başlangıç olmak kaydıyla, yem ünitesi ve/veya soğuk hava deposu ile entegre olması, süt inekçiliğinde asgari hayvan sayısı kalkınmada öncelikli yöre kapsamı illerde asgari 150 baş, diğer illerde 300 baş hayvan olması şartıyla,

b) Besicilik ve kesimhane başlangıç olmak üzere, soğuk hava deposu ve/veya yem ünitesi ve/veya et mamülleri üretimi ile entegre olması, büyükbaş hayvan besiciliğinde kalkınmada öncelikli yöre kapsamı illerde asgari 300 büyükbaş/dönem, diğer illerde 500 büyükbaş/dönem olması şartıyla,

c) Süt ve et yönlü küçükbaş besiciliklerde ise yukarıda belirtilen entegre şartının yerine getirilmesi ve 1000 küçükbaş/dönem yetiştiricilik olması kaydıyla,

d) Damızlık büyükbaş, küçükbaş hayvan yetiştiriciliği ile damızlık tavuk ve hindi yetiştiriciliği yatırımları proje bazında yem ünitesi ile birlikte, işletmeye girdi sağlayacak yem bitkileri yetiştiriciliği, işletmede bulunan hayvan sayısı ile orantılı olmak koşulu ile,

e) Hindi yetiştiriciliği asgari 50.000 adet/dönem yetiştiricilik ve yetiştiricilik ile uyumlu kesimhane başlangıç olmak kaydıyla işleme veya soğuk hava deposu veya yem tesisi ile entegre olmak kaydıyla,

teşvik belgesi düzenlenebilir.

İşletmeye girdi sağlayacak yem bitkileri yetiştiriciliği, işletmede bulunan hayvan sayısı ile orantılı olmak zorundadır.

İMALAT SANAYİ SEKTÖRÜ

1- Dokuma-giyim sanayi yatırımları

a) Makine halısı, çuval, konfeksiyon yan sanayi (dokuma ve örmeden mamul olanlar hariç) ve dokunmamış örülmemiş kumaş üretimi konuları haricindeki diğer yatırımlar için teşvik belgesi kapsamında kullanılmış makine ve teçhizat temin edilemez.

b) Düz örme konusunda komple yeni yatırımlarda toplam makine sistem sayısı otuzun üstünde olan yatırımlar ile, tevsî yatırımlarda ilave yatırım ile birlikte toplam makine sistem sayısı en az otuz olan yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenir.

2- Tarımsal sanayi yatırımları

a) Kamyon, Frigorifik kamyon, frigorifik kasa, soğutucu ünite, çekici, kamyon kasası ve kamyonet teşvik belgesi kapsamına alınmaz.

b) Ordu, Giresun ve Trabzon illeri hariç, fındık kırma, kurutma ve kavurma tesisleri komple yeni ve tevsî cinslerinde teşvik edilmez. Ancak mevcut tesislerin yenileme, modernizasyon, kalite düzeltme, entegrasyon, ürün çeşitlendirmesi, tamamlama ve darboğaz giderme yatırımları teşvik edilir.

c) Bisküvi, makarna, un, irmik, yem (balık yemi ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem üretimi hariç), et ve yumurta tavukçuluğu konularında sadece mevcut tesislerin yenileme, modernizasyon, tamamlama ve kalite düzeltme yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir.

3- Otomotiv ve Otomotiv Yan Sanayi Yatırımları

a) Yüksek üretim teknolojisi gerektiren, katma değeri yüksek, uluslararası rekabet gücü kazandıracak, ekonomik ölçeklerde ve yeni model üretimine yönelik olmak üzere,

1- 250 milyon ABD Doları karşılığı Yeni Türk Lirası sabit yatırım tutarını aşan komple yeni otomobil üretimi yatırımları,

2- 50 milyon ABD Doları karşılığı Yeni Türk Lirası sabit yatırım tutarını aşan komple yeni ticari araç üretimi yatırımları için,

3- Asgari üretim kapasitesi 50.000 adet/yıl ve asgari sabit yatırım tutarı 10 milyon ABD Doları karşılığı Yeni Türk Lirası olan motosiklet üretimi yatırımları,

4- Asgari üretim kapasitesi 35.000 adet/yıl ve asgari sabit yatırım tutarı 50 milyon ABD Doları karşılığı Yeni Türk Lirası olan traktör üretimi yatırımları,

5- Mevcut tesislerin tevsi, modernizasyon, yenileme, kalite düzeltme, darboğaz giderme, tamamlama, entegrasyon, ürün çeşitlendirme yatırımları ile halen üretilen araçların yanısıra başka bir araç tipi veya modeli üretimi yatırımları için,

teşvik belgesi düzenlenebilir.

b) İtfaiye araçları, kar taşıtları, sakat arabaları gibi özel amaçlı motorlu taşıtlar hariç olmak üzere diğer kara taşıtları üretiminde yapılacak komple yeni yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez.

4- Demir-çelik yatırımları

01/08/1996 tarih ve 22714 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Kömür Çelik Topluluğu Arasında Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu Kuran Andlaşmanın Yetki Alanına Giren Ürünlerin Ticareti ile İlgili Anlaşma” Eki ürün listesinde yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırım projesi için teşvik belgesi düzenlenmez. Ancak, KOBİ niteliğinde olduğunu tevsik eden işletmelere(sıvı çelik üretimi ve haddelemeye yönelik yatırım projeleri hariç olmak üzere) yatırım projesinin uygun görülmesi halinde teşvik belgesi düzenlenebilir.

HİZMETLER SEKTÖRÜ

1- Lojistik hizmetleri yatırımları

Ulaştırma Bakanlığından alınmış L2 belgesini haiz, bir veya birkaç yerde gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme ve otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari toplam kapalı alanı 10.000 m2 olan, ulusal ve/veya uluslararası yük taşımacılığına yönelik araçları içerebilen entegre yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

2- Soğuk hava deposu yatırımları

Kapalı alanı asgari 500 m2 olan yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

3- Karayolu, denizyolu, havayolu ve demiryolu kombine konteyner taşımacılığı yatırımları

Karayolu, denizyolu, havayolu ve demiryolundan en az ikisinde kombine taşımacılık yaptığını tevsik eden yatırımcıların asgari %50'si yerli üretim olan konteynerler ile gerçekleştirecekleri kara, deniz, hava ve demiryolu kombine konteyner taşımacılığı yatırımları için konteyner kiralama yatırımları hariç olmak üzere teşvik belgesi düzenlenebilir.

4- Havaalanı Yer Hizmeti yatırımları

Trafiğe çıkmayan ve sadece apronda kullanılan motorlu taşıtların da yer alabileceği, ancak binek otomobillerinin proje kapsamına dahil edilmeyeceği yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

5- Havayolu işletmeciliği ve/veya kargo taşımacılığı yatırımları

Havayolu işletmeciliği ve kargo taşımacılığından amaç temin edilecek uçaklarda birim başına asgari kapasitesi 100 koltuk, kargo uçaklarında ise asgari kargo kapasitesi 30.000 kg. olan yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir. Faaliyet konusu bizatihi havayolu işletmeciliği ve/veya kargo taşımacılığı olan yatırımlar dışında genel amaçlı ve hava taksi işletmeciliği amaçlı teşvik belgesi kapsamına uçak ve helikopter dahil edilmez.

6- Radyo, televizyon, veri yayıncılığı hizmetlerine yönelik yatırımlar

Uydu ve kablo gibi iletişim ortamlarından gelen radyo, televizyon ve veri sinyallerini birleştirip tek bir paket halinde nihai tüketiciye iletimini sağlayan hizmet yatırımları proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesine bağlanabilir. Ancak nihai hizmeti alanlar tarafından kullanılan yatırım malları destek unsurlarından faydalandırılmaz.

7- Gemi ve yat inşası yatırımları

Her türlü gemi ve yat inşası ile kısmi gemi ve yat inşası için teşvik belgesi düzenlenebilir. 2581 sayılı Kanun kapsamında ithaline izin verilen gemi, yüzer havuz ve diğer yüzer tesislerin ithali için yeni olmak kaydıyla teşvik belgesi düzenlenebilir.

8- Fuar, kongre, sergi ve kültür merkezi yatırımları

Gösteri merkezleri hariç olmak üzere, alışveriş, iş ve/veya ticaret merkezi hüviyetinde olmayan ve müstakil olarak inşa edilen fuar, kongre, sergi ve kültür merkezi yatırımları teşvik belgesine bağlanabilir. Fuar ve sergi merkezlerinde; otopark hariç asgari kapalı alanın gelişmiş yörelerde 5000 m², diğer yörelerde 2000 m², kongre merkezlerinde ise asgari kapalı alanın; gelişmiş yörelerde 1000, diğer yörelerde 500 olması şartı aranır.

Kültür yatırımları ise Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak Kültür Yatırımı Belgesine istinaden proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda teşvik belgesine bağlanabilir.

9- Gümrük kapılarındaki hizmet yatırımları

Gümrük kapılarında yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile gerçekleştirilecek, yerli ve yabancılara hizmet sağlamaya yönelik gümrük muhafaza kontrol ünitelerini de ihtiva eden tesislere yönelik yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

10- Spor tesisi yatırımları

Sabit yatırım tutarı asgari 15 Milyon Yeni Türk Lirası tutarındaki spor tesisleri için teşvik belgesi düzenlenebilir.

11- Altyapı yatırımları

Özel sektörün doğrudan veya kamu kurum ve kuruluşlarının kendileri veya diğer kuruluşlar aracılığıyla gerçekleştirecekleri baraj, liman, tünel, yol, havaalanı, otogar, metro, hafif raylı sistemler, içme suyu, kanalizasyon, sulama, isale hattı, maden dekapajı ve benzeri diğer altyapı yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir.

B) DESTEKLENMEYECEK YATIRIM KONULARI:

1- TARIM SEKTÖRÜ;

- a) Tohumculuk, fidecilik, fidancılık, kültür mantarı yetiştiriciliği ile serada bitkisel üretim hariç olmak üzere bitkisel üretim yatırımları,
- b) Devekuşu yetiştiriciliği yatırımları.

2- MADENCİLİK SEKTÖRÜ;

Kamu kurum ve kuruluşları ile yapılanlar da dahil olmak üzere rödovanslı maden sahası yatırımları.

3- İMALAT SANAYİ SEKTÖRÜ

- a) Kütlü pamuk işleme yatırımları,
- b) Sentetik elyaf üretimine yönelik yapılacak komple yeni ve tevsi yatırımları,
- c) Bisküvi, makarna, un, irmik, yem (balık yemi ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem üretimi hariç), et ve yumurta tavukçuluğu konularında yapılacak komple yeni, tevsi, entegrasyon ve ürün çeşitlendirme yatırımları.

4- HİZMETLER SEKTÖRÜ

- a) Yolcu ve yük taşımacılığına yönelik otobüs ile çekici ve treyler yatırımları (Belediyelerin yapacakları yatırımlar hariç),
- b) Kayıt amaçlı stüdyo yatırımları,
- c) Kara taşıtları bakım, onarım ve servis istasyonu yatırımları,
- ç) Müteahhitlik yatırımları,
- d) Hipermarket, ticaret merkezi, alışveriş merkezleri ve otopark yatırımları,
- e) Petrol ürünleri dağıtım yatırımları (LPG Dahil),
- f) Karayollarındaki dinlenme tesisi yatırımları,
- g) Sınai üretim tesislerinin otomasyonu dışında yapılacak diğer otomasyon yatırımları,
- ğ) Çamaşırhane ve halı yıkama tesisi yatırımları,
- ı) Yat ithali yatırımları.

EK-12 YATIRIM TAMAMLAMA VİZESİ İÇİN İSTENECEK BELGELER LİSTESİ

- 1- Teşvik belgesi ve döviz kullanım belgesi aslı
- 2- Yatırımın gerçekleşme durumunu gösteren ekteki örneğe uygun yatırım takip formu
- 3- İthal ve yerli global liste aslı
- 4- Gümrük Beyanname fotokopileri
- 5- Yatırım kapsamında kredi kullanılıp kullanılmadığına dair yönetim kurulu kararı (Noter onaylı) ve bu Karar'a istinaden tanzim edilecek taahhütname (temsil ve ilzama yetkililerce imzalı)
- 6- Kredi kullanılmış ise ilgili bankalardan alınacak yazı asılları
- 7- Teşvik belgesi kapsamı yatırımla ilgili varsa, yatırım indirimine konu kur farkı ve faiz giderlerine ilişkin YMM onaylı liste
- 8- Teşvik belgesi konusu yatırım harcamalarını gösteren başlangıç ve bitiş bilançoları (Vergi Dairesi onaylı)
- 9- Noter tasdikli bina ruhsatı ve yapı kullanma izni
- 10- Noter tasdikli arsa tapusu
- 11- Harcamalarla ilgili fatura dökümü (arsa, inşaat, yerli ve ithal makina teçhizat ve diğer yatırım harcamaları ile ilgili harcama listeleri, (yevmiye kayıt tarih ve numaralarının da içeren) (Ekspertiz esnasında yevmiye defterinin hazır bulundurulması gerekmektedir)
- 12- Kapasite raporu (İlgili Oda onaylı)
- 13- İmza Sirküleri (Noter onaylı)
- 14- İhracat yapılmışsa, ihracat taahhüt hesabının kapatılabilmesi için dilekçe, GB - DAB aslı ve fotokopileri
- 15- Gerçekleşen ithal ve yerli listeler (aşağıda gösterilen formatta, kaşeli, firma yetkililerince imzalı)
- 16- Varsa teşvik belgesindeki özel şartların yerine getirildiğine ilişkin bilgi ve belgeler

GERÇEKLEŞEN İTHAL MAKİNE VE TEÇHİZAT LİSTESİ (*2 nüsha*)

Gl. Liste		Menşe Ülke				GB	Yevmiye	
Sıra No	Makine Adı	Adedi	Döviz (FOB)	FOB \$	CİF (YTL)	FOB (YTL)	Tarih-No	Tarih No
		(Gümrük Beyanname değerleri esas alınacak)		(Defter kayıtları makine bedeli)				

GERÇEKLEŞEN YERLİ MAKİNE VE TEÇHİZAT LİSTESİ (*2 nüsha*)

Gl. Liste		Birim Tutar		Toplam Tutar	Fatura	Yevmiye
Sıra No	Makine Adı	Adedi	(YTL)	(YTL)	Tarih No	Tarih No
		(KDV'siz fatura değerleri esas alınacak)				

YATIRIM GERÇEKLEŞME DEĞERLERİNİ GÖSTEREN YATIRIM TAKİP FORMU
(YTL ve ABD Doları)

Firma Adı ve Adresi :
Teşvik Belgesi Tarihi/No :

YATIRIM TUTARI	YATIRIM HARCAMALARININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI							
	..... YILI		..... YILI		..... YILI		TOPLAM	
	Harcama (YTL)	Harcama (\$)	Harcama (YTL)	Harcama (\$)	Harcama (YTL)	Harcama (\$)	Harcama (YTL)	Harcama (\$)
1. Arazi – Arsa								
2. Bina İnşaat								
3. Makina - Teçhizat								
3.1 İthal								
3.2. Yerli								
4. Diğer Yatırım Harcamaları								
4.1. Etüd ve Proje Giderleri								
4.2. Yardımcı Makina Teçhizat								
4.3. İthalat, Gümrükleme, Akreditif Giderleri								
4.4. Taşıma ve Sigorta Giderleri								
4.5. Montaj Giderleri								
4.6. Yatırım Dönemi Kredi Faiz Giderleri								
4.7. Kur Farkı								
4.8. Diğerleri (Harcama Cinsi Belirtilecektir)								
SABİT YATIRIM TUTARI								
YATIRIMIN FİNANSMANI	YATIRIM FİNANSMANININ YILLARA GÖRE DAĞILIMI							
	..... YILI		..... YILI		..... YILI		TOPLAM	
	YTL	ABD \$	YTL	ABD \$	YTL	ABD \$	YTL	ABD \$
1. Öz Kaynaklar (%.....)								
1.1. Sermaye								
1.2. Şirket Fonları								
2. Yabancı Kaynaklar (%.....)								
2.1. İç Kredi								
2.2. Dış Kredi / Döviz Kredisi								
2.3. Diğer								
TOPLAM FİNANSMAN								

**Finansmanın/harcamanın yapıldığı tarihteki ABD Doları kuru ya da ilgili yılın ortalama ABD Dolar kuru esas alınacaktır.

...../...../20... Kaşe ve şirketi temsil ve ilzama yetkili kişinin imzası